

08 NİSAN 2024

Zeynep Burcu PEDER ALAGÖZ & Fatma ÇATAK

1.Ahmet Ziyaeddin Akçasu

(26 Ağustos 1924- 6 Kasım 2021)

Türk bilim insanı, fizikçi ve Michigan Üniversitesi Nükleer Mühendisliği Ordinaryüs Profesörü.

Akçasu 1925 yılında Aydın, Türkiye'de doğdu. İstanbul Teknik Üniversitesi'nden 1948 yılında elektronik dalında lisans derecesi ile mezun oldu .1957 yılında Eisenhower Bursu ile ABD'ye gelerek Chicago'daki Argonne Ulusal Laboratuvarı'nda çalışmaya başladı.

1959 yılında NERS'de lisansüstü çalışmalarına başlayan Akçasu, 1963 yılında doktorasını tamamladı. Michigan Üniversitesi'ne 1963 yılında yardımcı doçent olarak katılan Akçasu, 1965 yılında doçentliğe, 1968 yılında ise profesörlüğe yükseltildi.

Uluslararası üne sahip son derece üretken bir araştırmacı olan Akçasu, 95'in üzerinde makale yazmış ve nükleer reaktör dinamiği ve istatistiksel mekanik alanlarına büyük katkıda bulunmuştur. Reaktör dinamiği ve gürültü analizi alanındaki başarıları, endüstrinin reaktör işletiminde kararlılık kavramını anlamaya başlaması için bir temel oluşturmuştur.

Akçasu, istatistiksel mekanik alanında en çok polimer çözeltilerinin dinamiğine ilişkin anlayışımızı geliştirmesiyle tanınmıştır. Genelleştirilmiş hidrodinamik denklemlerin geliştirilmesinde öncü rol oynamış ve basit akışkanlarda zaman korelasyonları üzerine çalışmıştır.

2.Ahu Arslan Yıldız (1980 –)

(Dr., Kimya, Biyomühendislik) Araştırma alanları arasında hücresel ve moleküler biyomühendislik, biyomedikal teknolojiler, biyobenzer sistemler, mikroakışkan tanılama cihazlarının geliştirilmesi, ilaç taraması, rejeneratif tıp ve biyoteknolojik uygulamalar yer alıyor. Yapay hücre zarı ve ilaç taraması üzerine yaptığı çalışmaları ile 2014'te UNESCO-Loreal "Umut Vaat Eden Genç Bilim Kadını" ödülüne layık görüldü ve MIT Technology Review dergisinin her sene seçtiği "35 Yaş Altı Yenilikçiler Listesi"nde yer aldı. Çalışmalarına İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünde devam ediyor.

3.Ali Ertürk

1980 yılında Sakarya'nın Karasu ilçesinde doğdu. Bilkent Üniversitesi'nde lisans eğitiminin ardından doktora için Max-Planck-Nörobilim Enstitüsü'ne ve doktora sonrası araştırma için Genentech Inc. şirketine katıldı.

Ertürk'ün, DISCO şeffaflığı (DISCO Transparency) adını verdiği çalışması başta Nature Dergisi olmak üzere birçok önemli bilim dergisinde yayınlandı. Ertürk, ölü farenin vücudunu tamamen şeffaf hale getirerek hücrelerin birbiriyle nasıl iletişim içinde olduğuna dair anatomik sırları açığa çıkarıyor.

3 boyutlu yazıcıyla, transparan insan ve fare organları üretti. Bir fareyi saydam hale getirerek tüm hücre ve moleküllerini görüntülemeyi başaran Ertürk, vDISCO isimli patentli metodu sayesinde, hücrelerin nasıl iletişim kurduklarını anlamak ve yeni tedavi yöntemlerini geliştirmek için çalışıyor.

Ertürk, ayrıca kanser hastaları için DeepMACT adında yeni derin öğrenme tabanlı algoritma geliştirdi.

Geliştirdiği uDISCO metodu The New York Times'ta haber oldu. 2019 yılında Focus Dergisi tarafından "Almanya'da beyin göçü yerine beyin kazanımı" başlıklı makalede 7 bilim insanından biri olarak anıldı.

Dünyada bir ilke imza atan bilim insanı, kendi geliştirdiği ve tıpta yeni bir devrin öncülüğünü yapacak olan DISCO-MS sistemini anlatan Ertürk, bu sistemin Alzheimer hastalığı için önceden mümkün olmayan erken tanı ve tedavi yolları açabileceğini söyledi

4. Ali Kuşçu

Astronom, matematikçi ve kelâm âlimi olan Ali Kuşçu, 1403'te Semerkand'da, Timur İmparatorluğu topraklarında doğdu. Babası Muhammed, Timur İmparatorluğu hükümdarı ve astronomu olan ve aynı zamanda Timur'un torunu olan Uluğ Bey'in kuşçusu olduğu için, ailesi "Kuşçu" lakabıyla meşhur olmuştur. Küçük yaştan itibaren matematik ve astronomiye pek ilgi duyan Ali Kuşçu, bu alanlarda Bursalı Kadızâde Rûmî, Gıyaseddin Cemşid ve Muînuddîn Kâşî gibi isimlerden ders aldı. Daha sonra bilgisini artırmak için Kirman'a gitti. Burada Hall-ü Eşkâl-i Kamer (Ay Safhalarının Açıklanması) adlı risale ile Şerh-i Tecrid adlı eserini yazdı. Ali Kuşçu, Semerkand ve Kirman'da eğitimini tamamladıktan sonra Uluğ Bey'e yardımcı ve rasathanesine müdür oldu.

Uluğ Bey tarafından Çin'e yollandığı ve dönüşte de Dünya'nın yüzölçümünü ve ekliptiği 24 derece olarak hesapladığı bilinir.

Osmanlı - Akkoyunlu sınırında Fatih Sultan Mehmed'in emriyle büyük bir törenle karşılanan Ali Kuşçu, Fatih tarafından Sahn-ı Seman Medresesi'ne müderris olarak göreve başladı.

Ali Kuşçu'nun Gökbilim'e yaptığı en büyük katkılardan olarak çizdiği bir Yıldız Haritasıdır. Güneş saatleri icat edip İstanbul'un enlem ve boylamını bugünkü değerle bire bir hesapladı. Gezegenler arası uzaklıkları hesaplayıp Ay'ın ilk haritasını çıkardı. Çıkardığı Yıldız haritaları Kristof Kolomb'a Amerika kıtasının keşfinde yardımcı oldu.

Ali Kuşçu, 16 Aralık 1474 tarihinde, 71 yaşındayken İstanbul'da öldü. 15. yüzyıla özgü olan mezarı, İstanbul'un Eyüp Sultan Türbesi etrafındaki hazirededir. Bursa'daki Fuat Kuşçuoğlu Caddesi de ismini Ali Kuşçu'nun torunlarından Fuat Bey'in isminden almıştır. Soyu Kahramanmaraş, Düzce ve Bursa'da Kuşçuoğlu soy isimleriyle devam etmektedir.

5.Alper Gezeravcı

Gezeravcı, 1979'da Mersin'in Silifke ilçesinde Yörük kökenli[3] bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Doğduktan sonra babasının mesleği sebebiyle Türkiye'nin farklı illerinde yaşamıştır.

Gezeravcı, 2001'de İstanbul Hava Harp Okulu'nda Elektronik Mühendisliği dalında lisans eğitimini tamamladıktan sonra Dayton, Ohio'daki Wright-Patterson Hava Kuvvetleri Üssü'ndeki Hava Kuvvetleri Teknoloji Enstitüsü'nde yüksek lisans yapmıştır.

Türk Hava Kuvvetleri'nde savaş pilotu olarak görev yapmış olan Gezeravcı, aralarında T-41, SF-260, T-37, T-38, F-5, KC-135 ve F-16'nın da bulunduğu birçok uçakla 15 yıl boyunca uçuşlar yapmıştır. Ayrıca Türk Hava Yolları'nda yedi yıl kaptan pilot olarak çalışmıştır. Gezeravcı, son olarak Standardizasyon Filosu Akademik Kanat Komutanı olarak Adana'daki 10'uncu Üs Komuta Birimi'nde sorumlu personel olarak görev almıştır.

Axiom Space şirketinin Axiom Mission 3 görevi dahilinde 19 Ocak 2024 tarihinde TSİ 00.49'da ABD'nin Florida eyaletinde bulunan Kennedy Uzay Merkezi Kalkış Kompleksi 39'da gerçekleşen fırlatma ile Türkiye'nin ilk astronotu olmuştur.

13 Şubat 2024 tarihli Resmi Gazete kararına göre, Türkiye Uzay Ajansı yönetim kurulu üyesi olarak atanmıştır.

"Türk Uzay Yolcusu ve Uzay Misyonu" görevi için 2 Türk vatandaşının seçileceği açıklandı, bu bağlamda başvurulara ilişkin bilgi Türk Uzay Ajansı'nın (TUA) internet sitesinde duyuruldu. Uzay görevine katılacak ilk Türk astronotlar 29 Nisan 2023 tarihinde Recep Tayyip Erdoğan'ın "Biri asil, biri yedek olmak üzere 2 uzay yolcumuzu belirledik. Uzay yolcumuz bu görevde, ülkemizin kıymetli üniversite ve araştırma kurumlarının hazırladığı 13 farklı deney gerçekleştirecek." Açıklamasıyla ilan edilmiştir.

Uzay yolculuğu için 8 ay boyunca eğitimler alan Gezeravcı, Ax-3 ekibi ile birlikte fırlatmadan önce Florida'da iki haftalık karantina sürecine girmiştir.

Gezeravcı'nın Axiom Space-3 görevi, 17 Ocak 2024'ü 18 Ocak 2024'e bağlayan gece TSİ 01.11'de yapılması planlanmışken SpaceX tarafından yapılan açıklamada görevin TSİ 19 Ocak 2024 00.49'a ertelendiği belirtilmiştir.

Mürettebatı taşıyan Dragon Freedom isimli uzay aracı Uluslararası Uzay İstasyonu'na yaklaşırken.

Fırlatma 19 Ocak 2024 tarihinde (TSİ) 00.49'da ABD'nin Florida eyaletinde bulunan NASA'ya ait Kennedy Uzay Merkezi'nde başarıyla gerçekleşmiştir. Gezeravcı, bir röportajında fırlatma sırasında neler hissettin sorusuna, "tüm ülkemin tek yürek bu fırlatma sürecini ekranları başında takip ettiğini bilmek beni çok duygulandırdı, gülümsedim, içimdeki mutluluk bünyeme sığmadı. Yaşadığım bu inanılmaz süreci ve bulunduğum anın ne kadar olağanüstü olduğunu düşündüm. Kendimi çimdiklerdim ama ne yazık ki astronot kıyafetiyle bu mümkün değildi. Diğer taraftan olası acil durum senaryolarında göstereceğimiz reaksiyonlar ve uygulayacağımız prosedürleri zihnimde tekrar ediyordum. Bunlar da bu görevde ihtiyaç duyulabilecek bilgiler ve bu nedenle de her an hazır olmak çok önemliydi." şeklinde yanıt vermiştir.

Alper Gezeravcı, uzaydaki ilk resmî konuşmasında şunları söylemiştir:

Türkiye'nin insanlı ilk uzay misyonu için, ilk Türkün uzaya adım attığı şu anda yüce Atamızın sözüyle bu anı başlatmak istiyorum. Türkiye Cumhuriyeti'mizin kurucusu

Mustafa Kemal Atatürk'ün dahiyane sözü: "İstikbal Göklerdedir!"

Dragon kapsülünün, Uluslararası Uzay İstasyonu'na kenetlendikten sonra basınç eşitlenmesi ve hazırlık işlemlerinin ardından yaklaşık 90 dakika sonra kapısı açıldı. Aradaki bağlantının açılmasının ardından Alper Gezeravcı'nın bulunduğu astronotlar, Uluslararası Uzay İstasyonu'na giriş yaptı.

Axiom-3 ekibini taşıyan Dragon uzay aracı, yaklaşık 36 saat süren uzay yolculuğunun ardından Uluslararası Uzay İstasyonu'na kenetlenmeyi başardı. Yanında Türk bayrağı götüren Gezeravcı, ayrıca aile fotoğraflarını yörük kültüründen semboller ve ilk görev yaptığı hava kuvvetleri filosunun peçini götürmüştür. Uluslararası Uzay İstasyonu'nda 14 gün geçiren Gezeravcı, 13 farklı bilimsel deney üzerinde çalıştı. Yolculuk öncesi TA5TRU amatör telsiz çağrı işareti tahsis edilen Gezeravcı, ISS'de bulunduğu süre boyunca TC100ISS çağrı işaretiyle iletişim kurdu.

20 Ocak'ta Uluslararası Uzay İstasyonu'na ulaşan ekip, Dünya'ya dönüş tarihinin iki kez ertelenmesi nedeniyle istasyonda 18 tam gün geçirdi.

Axiom-3 ekibini taşıyan Dragon uzay aracı, 7 Şubat 2024 saat 17.20'de (TSİ) Uluslararası Uzay İstasyonu'ndan ayrıldı. Yaklaşık 2 gün süren Dünya'ya dönüş yolculuğu, 9 Şubat 2024 saat 16.30'da (TSİ) kapsülün Atlas Okyanusu'na inmesiyle birlikte sona erdi. Gezeravcı ve diğer astronotlar, yaptıkları toplam 30 deneye ait malzemeler ve NASA donanımları dahil yaklaşık 250 kg ağırlığında kargo ile Dünya'ya döndü.

6.Asuman Baytop

(1920 – 2015) (Prof. Dr., Botanik ve Eczacılık) İstanbul Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Herbaryumu ve Farmasötik Botanik Anabilim Dalının kurucusudur. Türkiye florası üzerine başarılı çalışmalar yürüterek 8 yeni bitki türü ve 3 yeni alttür keşfetti. Bitkisel örnekleri anatomik olarak belirleyip tespit etmeye yönelik bir atlas hazırladı. 1999'da TÜBİTAK Üstün Hizmet Ödülü aldı.

7.Asuman Ünügür Müftüoğlu

(1926 – 2018) (Prof. Dr., Tıp, Hematoloji ve İmmünoloji) Türkiye'ye ilk kez immünofloresans yöntemini getirip uyguladı, hematoloji ve immünoloji bilim dallarına uluslararası düzeyde katkı sağladı ve ülkemizdeki ilk immünoloji ana bilim dalını kurdu. Türk İmmünoloji Derneğinin de kurucu başkanıdır. İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa'da çalışırken Hodgkin hastalığında görülen geç aşırı duyarlılık bozukluğu üzerine yaptığı araştırması büyük ilgi gördü. 1998'de TÜBİTAK Üstün Hizmet Ödülü aldı.

8.Aysima Altınok

(1929 –) (Prof. Dr., Beyin Cerrahisi) İstanbul Üniversitesi, Tıp Fakültesinde eğitimini tamamladıktan sonra Türkiye'nin ilk kadın beyin cerrahı olarak kariyerine başladı. Türkiye'de ilk Nöroşirurji Cemiyeti kurucuları arasında yer aldı. 1990'da Sağlık Bakanlığı tarafından yılın en başarılı uzman hekimi seçildi

9.Ayşe Afet İnan

(1908 – 1985) (Prof. Dr., Sosyoloji ve Tarih) Türkiye'nin ilk kadın tarihçilerindendir. Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde ilk Türk Devrim Tarihi kürsüsünü kurdu ve uzun yıllar Türk Tarih Kurumunun başkanlığını yaptı. Türk Tarihinin Ana Hatları, Türkiye Halkının Antropolojik Karakterleri ve Türkiye Tarihi, Eski Mısır Tarihi ve Medeniyeti gibi tarih ve sosyoloji alanında önemli eserler yayımladı.

10.Ayşe Mühibbe Darga

(1921 – 2018) (Prof. Dr., Arkeoloji ve Dil Bilimci) Türkiye'nin ilk kadın arkeologlarından olup hiyeroglif ve çivi yazısı konusunda dünyanın en iyi uzmanlarından. Türkiye'de birçok kazı çalışması yürüttü ve Anadolu uygarlıkları üzerine başarılı çalışmalar yaptı. Hitit kaynaklarını kullanarak kaleme aldığı en ünlü eserleri Eski Anadolu'da Kadın ve Hitit Mimarlığı'dır.

11.Aziz Sancar:

8 Eylül 1946 tarihinde Mardin'in Savur ilçesinde, Arap kökenli orta gelirli çiftçi bir ailenin sekiz çocuğundan yedincisi olarak doğdu. Sancar, ilk ve orta eğitimini Mardin'de tamamladı.

Aziz Sancar, doktorasını Dallas Teksas Üniversitesi'nde yaptı.

1963 yılında girdiği İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 1969 yılında birincilikle mezun oldu.İki yıl Savur'da bir sağlık ocağında hekimlik yaptıktan sonra bir NATO-TÜBİTAK bursu ile önce Johns Hopkins Üniversitesi'ne giderek 1,5 yıl orada araştırmalarına devam ettikten sonra, uyum sorunları sonrası tekrar Türkiye'ye döndü. ABD'de eğitimini tamamlamak istediğinden Dallas Teksas Üniversitesi'ne gitti. Dallas'ta iken üniversitenin moleküler biyoloji programına ve Claud Stanley Rupert'ın laboratuvarına katıldı. Bu laboratuvarda Sancar, danışmanı Claud Stanley Rupert ile "fotolizaz" olarak adlandırılan bir geni klonlamış ve genetik mühendisliği ile bakterilerde çok yüksek oranlarda çoğaltmıştır.Bu genin kodladığı enzim, ultraviyole ışıkları ile zarar görmüş DNA'nın onarımını yapmaktaydı. Bu buluş, Aziz Sancar'ın önce yüksek lisans, ardından doktora derecesi (1977) almasını sağladı.

Aziz Sancar, 1977-1982 yılları arasında Yale Üniversitesi'nin tıp fakültesinde çalıştı. Bu dönemde fotolizaz enzimi çalışmalarına ara verip nükleotit kesim onarımı araştırmalarına başladı.DNA onarımı dalında doçentlik tezini tamamladı. 1997 yılından itibaren araştırmalarını biyokimya ve biyofizik alanında yaptığı çalışmalarla tanınan ABD'nin Kuzey Carolina eyaletindeki Chapel Hill'de, Kuzey Carolina Üniversitesi biyokimya ve biyofizik bölümünde sürdürmektedir.

DNA onarımı, hücre dizilimi, kanser tedavisi ve biyolojik saat üzerinde çalışmalarını sürdüren Sancar, 415 bilimsel makale ve 33 kitap yayımladı. Sancar, kanser tedavisinde sirkadiyen saat kullanımıyla ödüller aldı. 2001 yılında Amerikan Kimya Cemiyeti tarafından verilen Kuzey Carolina Seçkin Kimyager Ödülü'nü almaya hak kazanan Sancar, 2005 yılında bilim dünyasının en prestijli üyelikleri arasında yer alan ABD Ulusal Bilimler Akademisi'ne seçilerek bu akademiye seçilen ilk Amerikalı Türk bilim insanı oldu. Bu ödülü aldıktan sonra, ABD'de okuyan Türk öğrencilerine yardım etmek ve Türk-Amerikan ilişkilerini geliştirmek

amacıyla eşiyle birlikte Aziz & Gwen Sancar Vakfı'nı kurarak ABD'nin Kuzey Carolina eyaletinde "Carolina Türk Evi" isimli bir öğrenci misafirhanesi açtı.2006 yılında Türkiye Bilimler Akademisi'ne aslı üye olarak seçildi. Sancar nükleotit kesim onarımı alanında buluşlar yapmış, Tomas Lindahl ve Paul Modrich ise diğer DNA onarımı mekanizmaları olan bazı kesim onarımı ve yanlış eşleşme onarımını keşfetmişlerdir. Aydınlatıkları temel mekanizmalar, daha sonra insanlar dahil olmak üzere kompleks organizmalarda da gösterilmiştir. Örneğin, nükleotit kesim onarımı bozuklukları ile deri kanserleri arasında doğrudan nedensel ilişki bulunmuştur.

Aziz Sancar'a İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından verilen Nobel Kimya Ödülü, Alfred Nobel'in ölüm yıldönümü olan 10 Aralık'ta, düzenlenen törenle verildi. Ödül, İsveç Kralı XVI. Carl Gustaf tarafından takdim edildi. Sancar, "Beni ödüle götüren, Atatürk'ün ve Türkiye Cumhuriyeti'nin yaptığı eğitim devrimidir. Dolayısıyla bu ödülün sahibi, Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil eden Anıtkabir Müzesi'dir." diyerek Nobel Ödülü ile madalya ve sertifikasını Anıtkabir'e teslim etmiştir. Ödül, Anıtkabir'deki Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi'nde kendisine ayrılan özel alanda sergilenmektedir.

12.Bahattin Baysal

8 Aralık 1922 tarihinde Kırşehir'de doğmuştur.. 1939'da İzmir Lisesi'ni, 1945 yılında ise İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'ni bitirdi. Üniversiteyi bitirdikten sonra Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Fiziko-Kimya Enstitüsünde asistan olarak çalışmaya başlamıştır. 1952 yılında polimerleşme tepkimelerinin kinetiği konulu teziyle doçent olan Baysal 1952-1954 yılları arası yaptığı askerlikten sonra akademik hayatına başladı. 1968 yılında TÜBİTAK Bilim Ödülü'nün sahibi olan Baysal, aynı zamanda 1995 yılında TÜBA Şeref Üyesi olarak da seçildi. Emekli olduktan sonra çalışmalarına Boğaziçi Üniversitesi'nde devam etti.

Bahattin Baysal, akademik hayatına 1954'te doçent olmasıyla başladı. Atom enerjisi dalını araştırmak için 1957-58 yılları arasında, Amerika'da Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde; 1958-59'da ise Brookhaven Ulusal Laboratuvarı'nda çalışmalarda bulundu. 1960 yılında kendi isteğiyle AÜ'den ayrıldı ve ODTÜ'ye geçti. 1960-1984 yılları arasında ODTÜ Kimya Bölümü Başkanlığı, 1966-1970 yılları arasında ise ODTÜ Fen ve Edebiyat Fakültesi Dekanlığı yaptı. 1964-1965 yılları arasında Dartmouth College'de polimer kimyası ve fiziksel kimya konularında, 1970-1971 yılları arasında ise Princeton Üniversitesi'nde kopolimer üstüne çalışmalar yaptı.

Bahattin Baysal'ın başta polimer kimyası alanı olmak üzere uluslararası dergilerde yayınlanmış 174 araştırma makalesine yapılmış toplamda 3.165 atıf bulunuyor.

13.Banu Onaral

(1953 –) (Prof. Dr., Biyomedikal Mühendisi) Dünyanın ilk biyomedikal mühendislerinden olup ABD'deki Drexel Üniversitesi, Biyomedikal Mühendisliği, Bilimleri ve Sağlık Sistemleri Fakültesinin kurucu dekanıdır. İşlevsel optik beyin görüntüleme, ultrason ve optik yoğunluklu biyomedikal sinyal işlemciliği ve kompleks sistemler ağırlıklı bilgi ve sistem mühendisliği alanlarında çalışmalarını sürdürüyor. Üniversite laboratuvarlarında geliştirilen biyomedikal teknolojilerin hızla ticarileşmesi konusunda “Çevrimsel Araştırma” ve “Girişimci Teknoloji Aktarımı” akımının öncülerindendir.

14.Behram Kurşunoğlu

Albert Einstein'ın genel görelilik kuramının elektromanyetizma ile birleştirilmesi üzerine çalışmalar yapmıştır.

Ankara Üniversitesi ve Birleşik Krallık'taki Edinburgh Üniversitesi'ndeki eğitiminin ardından fizik doktorasını yine Birleşik Krallık'taki Cambridge Üniversitesi'nde tamamlamıştır.

Albert Einstein ve Erwin Schrödinger ile birlikte simetrik olmayan yerçekimi kuramları üzerinde çalışmalarda bulunmuştur. Albert Einstein'ın genel görelilik kuramının elektromanyetizma ile birleştirilmesi üzerine çalışmalar yapmıştır. Genç yaşında dünya fizikçileri arasında saygın konum kazanmıştır.

Behram Kurşunoğlu 1950'li yıllarda atom enerjisi alanında çalışmalarını Türkiye'de sürdürmüş ve aynı zamanda Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun kurucu üyesi olarak görev yapmıştır. Behram Kurşunoğlu aynı zamanda Genelkurmay Başkanlığı'na danışmanlık yapmıştır.

1965 yılında Miami Üniversitesi'ndeki Teorik Araştırmalar Merkezi'nin kurulmasında rol almıştır. Bu merkezin 1992'de kapanmasına kadar bu merkezde bulunmuştur. Daha sonra araştırma kuruluşu Global Foundation'ın direktörü olmuştur.

Bir dönem Birleşmiş Milletler Bilim Komisyonunda çalışmıştır. Kuantum fiziği konusunda yaptığı araştırmalarla özellikle "Genelleştirilmiş İzafiyet Teorisini" ortaya atan kişi olarak bütün dünyaca tanınmıştır. 1964 yılından beri organize etmekte olduğu Coral Gables Konferans serisi ile de tanınmıştır. Behram Kurşunoğlu 1972'de fizik alanında TÜBİTAK Bilim ödülü ile onurlandırılmıştır. Behram Kurşunoğlu 2003 yılında Miami'de ölmüştür.

15.Besim Ömer Akalın

Türkiye'de çağdaş doğum biliminin öncülerindendir; ülkedeki ilk doğum kliniğini açan, doğum üzerine ilk çağdaş kitabı yayımlayan kişidir. "Ebelerin ebesi" adı ile anılır; ebelik mesleğinin kurumsallaşmasına, ayrıca hemşirelik ve hasta bakıcılık mesleğine büyük katkıları olmuştur. Ülkede tıbbî yayıncılığı başlatan bilim insanıdır.

Uzmanlık eğitimi için Paris'e gönderildi ve eğitimini Chartie Hastanesi'nde Prof. Dr. Budin ve Prof Dr. Pinard'ın yanında asistan olarak çalışarak 1891 yılında tamamladı. Paris'teki deneyimlerini iki kitap haline getirdi. "Doğum Tarihi" adlı kitabı, Türkiye'de doğumla ilgili ilk çağdaş eser olarak tanınır.

1895 yılında Ebe Okulu'nda öğretmen oldu. Ebelik alanında ilk kitaplar olan "Doğurduktan Sonra", "Ebe Hanımlara Öğütlerim" ve "Ebelik" adlı kitapları yayımlayarak çağdaş ebeliğin ülkedeki kurucusu oldu.

1899 yılında Doğum Kliniği Şefi oldu.

Hemşireliği Avrupa'daki gelişimini izleyen Besim Ömer Paşa, Türkiye'de kadınların çalışmasına ve meslek gereği dahi olsa erkeğe el sürmelerine engel olan anlayışın karşısında durarak Japonya'da ilk defa kadın hastabakıcı yetiştirilmesinde uygulanan yöntemi İstanbul'da uyguladı. 1911 yılında İstanbul'un en tanınmış ailelerinin kızlarını, derslerini kendisinin yürüttüğü Gönüllü Hastabakıcılık Kursu'na çağırdı. 6 aylık kurs gören Müslüman Türk kadınları, ilk defa yaralı askerlerin bakımına katılabildiler.

1913-1914 yıllarında halktan kadınlara hastabakıcılık kurslara açtı. Bu kurslarda 300 kadar hasta bakıcı yetişti. Çoğu I. Dünya Savaşı'nda Çanakkale cephesi ve diğer cephelerde yaralanan askerlere baktılar. Besim Ömer Paşa, Çanakkale Savaşı sırasında Kızılay Genel Müdürlüğü yaptı.1917 yılında Darülfünun'a "Emîn" (rektör) seçildi. 1922 yılında Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'ye bir grup kız öğrenciyi kayıt ettirerek Türkiye'nin ilk kadın doktorlarının yetişmesine önyak oldu. 19 Mart 1940 günü Ankara'da vefat etti.

16.Betül Gözel Ulusal

(1973 –) (Prof. Dr., Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi) Fareden fareye gerçekleştirdiği ilk yüz nakli operasyonu ile dünya tıp literatürüne geçen Türk doktrudur. Fareden fareye damar, sinir ve saç derisi naklederek, ölü bir insandan yaşayan insana yüz naklinin önünü açtı. Balıkesir Üniversitesi, Tıp Fakültesinde çalışmalarına devam ediyor

17. Betül Kaçar

Yeryüzünde kalıntı bırakan mikro-boyuttaki canlıların biyolojik yapısını anlamak için çalışmalar yapan Kaçar; laboratuvarında canlandırdığı geçmişe dair biyolojik yaşamı, güneş sistemi ve dışındaki gezegenlerden elde edilen veriler ile karşılaştırarak evrendeki yaşamın izlerini arayan bir bilim insanıdır. 2021 yılından bu yana çalışmalarını Wisconsin-Madison Üniversitesi'nde sürdürmektedir. Geçmişteki elementlerin, dünya gezegenindeki yaşam üzerine yarattığı etkileşimi inceleyen bir NASA Merkezi'nin de yöneticisidir.

İstanbul'da dünyaya geldi. Giresunlu bir ailenin çocuğu olan Betül Kaçar'ın çocukluğu Giresun'un Bulancak ilçesinde geçti.

Çavuşoğlu Koleji'nden mezun olduktan sonra yüksek öğrenimini 2004 yılında Marmara Üniversitesi Kimya Bölümünde tamamladı. 2003'te, Marmara Üniversitesi'nde öğrenciliği sırasında Amerikan Howard Hughes Tıp Enstitüsü (HHMI)'ne başvurduğu proje ile lisans öğrencileri yaz araştırma bursu alarak ABD'deki araştırmalarına başladı

Üniversiteden mezun olunca Atlanta'daki Emory Üniversitesi'nde doktora programına başladı. Parkinson ve alzheimer'a neden olan proteinler üzerine hem Emory Üniversitesi Kimya Bölümü hem de Emory Tıp Fakültesi'nde çalışmalar yaptı.

Doktora çalışmaları sırasında evrim ve astrobiyoloji konularına ilgi duydu; 2010 yılında doktorasını tamamladıktan sonra çalışmalarını Amerikan Havacılık ve Uzay Dairesi (NASA)'ya başvurarak doktora sonrası çalışmalarını NASA'da sürdürdü. Çalışmaları NASA Genç Araştırmacı ödülü, NASA Astrobiyoloji Enstitüsü ödülü ve NASA Egzobiyoloji Araştırmacı ödülüne değer görüldü. Bu ödüller sayesinde ABD'de ve Avrupa'da birçok laboratuvarı ziyaret etme ve araştırma yapma fırsatı buldu. 2011 yılında NASA Astrobiyoloji Enstitüsü'nün desteğiyle kurulan SAGANet adlı astrobiyoloji eğitim platformunun kurucuları arasında yer aldı.

"Yaşamın kökenlerine ve evrimine ışık tutmak için genom mühendisliği, protein biyokimyası ve paleobiyoloji gibi filogenetik yeniden yapılandırmanın tüm araçlarını birleştiren bir laboratuvara öncülük etmesi" nedeniyle, 2021 yılında Uluslararası Yaşamın Kökeni Araştırmaları Derneği (ISSOL) gelecek vadeden genç bilim insanlarına verilen Stanley Miller Erken Kariyer Ödülü'ne değer görüldü.

18.Bilge Demirköz

İstanbul Amerikan Robert Lisesi 'nde okurken TÜBİTAK proje yarışmasında matematik dalında Türkiye'de verilen ilk ödülü almıştır. Kendisi bir röportajında hocası Selim Tezel'in yönlendirmesi ve teşviğiyle yarışmaya katılmaya karar verdiğini söylemiş ve yarışmaya katıldığı konuyu şöyle açıklamıştır: "Konu konik kesitlerdi. Elips aldığınız zaman iki tane noktayı alırsınız ve sorarsınız ki öyle bir eğri var mıdır ki bu iki noktadan da bu iki mesafeye olan mesafelerin toplamı sabit olsun. Ben bunu 3 nokta olsa diye merak ettim. Tek nokta daire, iki nokta elips, üç nokta alınır ne olur diye merak ettim. Sonra aradaki farkları çıkarsanız ne olur diye merak ettim. O ara yeni bir program vardı "Geometry Sketch Pad" diye, bunu kullanarak çizdirebildik bu tip eğrileri."[3]

Daha çok matematik ve müzikle ilgilenmesine, fizik derslerini sevmemesine rağmen 14 yaşında Cenevre'de katıldığı Avrupa Matematik Yarışması sonrası CERN'de yapılan gezide gördüklerinden çok etkilenmiştir. MIT (Massachusetts Teknoloji Enstitüsü)'ne başvurusunda başvuru mektubunu CERN'de geçirmiş olduğu bir gün üzerine yazmıştır. Lisede okurken Amerika'da MIT, Harvard, Stanford ve Caltech olmak üzere 4 üniversiteye başvuru yapmış ve Türkiye'deki üniversite sınavlarına hazırlandığı 17 Mart tarihinde MIT tarafından tam burslu olarak kabul almıştır. Fizik bölümünü matematik ve müzik bölümlerinden sertifika alarak 2001 yılında bitirmiştir. MIT Fizik Öğrenci Birliği ve Türk Öğrenci Birliği başkanlığı yapmıştır. Lisans ve master eğitimini tamamlamıştır.

Almanya'da bulunan Mainz Johannes Gutenberg Üniversitesi'nde staj yapmıştır.

Doktorasına MIT'de başlamasına rağmen Columbia uzay mekiği kazası nedeniyle projesini tamamlayamamış ve Oxford Üniversitesi'ne başvurmuştur. Doktorasını İngiltere Enerji Bakanlığı'nın senede beş kişiye verdiği Dorothy Hodgkin bursunu alarak ATLAS deneyinde üç yılda tamamlamıştır.

19.Bilge Yıldız

Bilge Yıldız, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde nükleer bilim, malzeme bilimi ve mühendisliği profesörüdür. Dirençli ortamlarda enerji dönüşümü için yeni materyaller geliştirmektedir. Bunlar, nükleer enerjinin geri dönüşümü için katı oksit yakıt hücrelerini ve korozyona dayanıklı malzemeleri içerir.

İzmir'in Tire ilçesinde iki öğretmenin çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. İlkokuldayken fen ve mühendislikle ilgilenmeye başlamış ve İzmir Fen Lisesi'ne yerleşmiştir. Öğrenimi sırasında, İzmir Körfezindeki suları temizleme projesinde yerel bir üniversiteyle çalışmıştır.

Yıldız, Wisconsin'de bir tarım okulunda değişim öğrenciliği yaptı ve Fermilab'ı ziyaret etme fırsatı buldu. Sonunda Yıldız, özellikle nükleer mühendislik teknolojisiyle ilgilenmeye başladığı Hacettepe Üniversitesi'nde nükleer enerji mühendisliği okumuştur. O zamanlar Türkiye'de bu mesleği icra edebilmesi ve kariyer yapabilmesi için net bir fırsat olmadığından dolayı, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'ne (MIT) geçmeye karar vermiştir. Doktora derecesini 2003 yılında MIT Üniversitesi'nden almıştır ve ilgili üniversitede doktora sonrası araştırma görevlisi olarak hizmet vermiştir.

Argonne Ulusal Laboratuvarı'nda araştırmacı olarak çalışırken elektrokimya ve yüzey bilimi ile ilgilenmeye başlamıştır. 2007 yılında Norman C. Rasmussen Yardımcı Doçenti olarak MIT'e dönmüştür.

20. Biruni

Bîrûnî, Orta Asya'da tarihi bir bölge olan Harezmi'de doğdu. Küçük yaşta babasını kaybetti. Harezmi'de Afrigöğulları (Âl-i Irak) hanedanı tarafından korundu, sarayda matematik ve astronomi eğitimi aldı. Buradaki hocaları İbn-i Irak ve Abdussamed bin Hakîm'dir. Bu dönemde daha 17 yaşındayken ilk kitabını yazdı. Harezmi, Me'mûnîler hanedanının yönetimine girince Bîrûnî de İran'a giderek bir süre burada yaşadı. Daha sonra ise Ziyârîler tarafından korunmaya başlandı. El-Âsârü'l-Bâkiye adlı kitabını Ziyârîlerin sarayında yazmıştır. İki yıl da burada çalıştıktan sonra memleketine geri döndü ve Ebu'l Vefâ ile gökbilim ve astroloji üzerine çalışmaya başladı.

Birûni, astroloji üzerine yaptığı en iyi çalışmayı Gazneli Mahmut'un oğlu Mesut'a sundu. Sultan Mesut da bunun üzerine kendisine bir fil yükü gümüşü hediye edince, "Bu armağan beni baştan çıkarır, bilimden uzaklaştırır." diyerek bu hediyeği geri çevirdi. Aslında Birûni eczacılıkta uygulamalı eğitime, kitaplardan çok daha fazla önem vermiştir. Birûni, elle tutarak ve gözlemleyerek veri toplamanın insana, kitap okumaktan çok daha fazla yarar sağladığına inanmış ve bunu uygulamıştır. Gerçek bir bilim anlayışına sahip olan Birûni, ırk kavramına da önem vermezdi. Başka bir halkın ileri kültüründen derin bir saygıyla söz ederdi. Aynı şekilde dinler ve düşünceler konusundaki anlatımı sırasında o dinler hakkında itiraz veya eleştiride bulunmadığı gibi, o dindeki deyimleri aynen kullanmasıyla da dikkat çekmektedir. Sanskrit dilinden Arapçaya çevirdiği Potenceli adlı kitabının önsözünde "İnsanların düşünceleri türlü türlü, dünyadaki gelişmişlik ve esenlik de bu farklılığa dayanır." şeklinde yazmıştır.

Bîrûnî'nin matematikçi yönü, en çok bilinen yönüdür. Yaşadığı yüzyılın en büyük matematikçisi olan Bîrûnî, trigonometrik fonksiyonlarda yarıçapın bir birim olarak kabul edilmesini öneren ilk kişi olup sinüs ve kosinüs gibi fonksiyonlara sekant, kosekant ve kotanjant fonksiyonlarını ilave etmiştir. Bîrûnî'nin bu yönü batı dünyası tarafından ancak iki asır sonra keşfedilip kullanılabilmiştir.

Bîrûnî'nin trigonometriyi kullanarak bir dağın yüksekliğini ölçtüğü, sonra da yükseltisini bildiği bu noktadan ufuk alçalması açısının ölçülmesi yoluyla meridyen yayı uzunluğunu hesaplaması da geometri açısından önemli bir çalışmasıdır. Meridyen yayı uzunluğunun ilk kez Bîrûnî tarafından bu yöntemle bulunması yaygın bir kanıdır. Ancak Bîrûnî bu yöntemi başka bir bilginden aldığını belirtmiştir.

Bîrûnî'nin astronomi alanında yaptığı çalışmaların başında Sultan Mesut'a 1010'da sunduğu "Mesudî fi'l Heyeti ve'n-Nücum" adlı yapıtı gelmektedir. Bu yapıt günümüze gelmiş olup bu konuda yaptığı çalışmalarının bir kısmı kayıptır. Kanun adlı eserinde Aristo ve Batlamyus'un görüşlerini tartışma konusu yaparak Dünya'nın kendi ekseninde dönüyor olma olasılığı üzerinde durması bilim tarihi açısından önemlidir. Ancak bu konuda kesin bir sonuca varamadığı varsayılan Bîrûnî'nin günümüze değin bu konuda bir eseri ulaşmamıştır.

"Nihâyâtü'l-Emâkin" (Türkçe: Mekânların Sonları) adlı yapıtı, coğrafyadan, jeoloji ve jeodeziye kadar bir dizi konudaki yazılarını içerir. Sultan Mesut'a sunduğu "el-Kanunü'l-Mesudi", Bîrûnî'nin astronomi alanındaki en önemli yapıtıdır. Bilim tarihçilerine göre Bîrûnî, Kopernik'le başlayan çağdaş astronominin temellerini atmıştır. Bîrûnî, "Kitâbü'l-Camahir fi Mârifeti'l-Cevâhir" (Türkçe: Cevherlerin özellikleri üstüne) adlı yapıtında 23 katı maddenin ve altı sıvının özgül ağırlıklarını bugünkü değerlerine çok yakın olarak saptamıştır.

Tıp alanında da birçok eser veren Bîrûnî, döneminde bir kadını sezaryenle doğum yaptırmayı başarmıştır. Şifalı otlar ve birtakım ilaçlar üzerine yazdığı "Kitabu's Saydane", Bîrûnî'nin son yapıtı olmakla beraber 1048'de yazılmıştır. Bu kitapta üç bin kadar bitkinin neye yaradığını ve nasıl kullanıldığı yazmaktadır. İlaçların yanında o bitkinin Farsça, Yunanca, Sanskritçe, Harezmsce ve Sindhî gibi başka diller ile günümüzde var olmayan çeşitli lehçelerdeki karşılıkları verilmiştir.

Yaşamının son döneminde yazdığı "Kitab-ül saydala fi l-tıb" adlı eseri İslam Orta Çağı'nın en önemli Materia Medica'larından birisi olarak kabul edilir.

"Tıbbın en önemli gerçeklerinden birisi, tıpla ilgilenen kişilerin doğa bilimlerini de incelemeleri ve doğa yasalarını tam anlamıyla kavrayabilmiş olmalarıdır. Ne yazık ki çağımızda insanlar kulaktan dolma bilgilerle yetinmektedirler. Ancak ustalardan sanatının temel özelliklerini yılmadan öğrenip, bunları gereğince uygulayabilenler ustalığa ulaşmayı umabilirler." Kitab - ül Saydele fi l-tıbb[14]

Bilimsel bakış açısı olarak İbn Sînâ'nın Aristo tarzı düşüncesine karşı çıkan Bîrûnî, tek tanrı inancını benimseyerek Evren'in bir başlangıcının olduğunu, öncesiz bir Evren'in tanrının gereksiz sayılması demek olduğunu savunmuştur. İbni Sînâ'nın bu tarz yaklaşımına sürekli karşı çıkan Bîrûnî'nin, İbn Sînâ ile yazışırken yaptığı tartışmalardan bir kısmı günümüze kadar ulaşmıştır.

Öte yandan Bîrûnî, astroloji ile ilgilenmiş ve "Kitâbu't Tefhim fi Evâili Sanaati't-Tencîm" adında bir astroloji eseri yazmıştır.

21.Burcu Özsoy (1976 –)

(Doç. Dr., Jeodezi-Fotogrametri Mühendisliği)

Antarktika deniz buzunun uzaktan algılanması konusu üzerinde çalışıyor. Türkiye'nin ilk kutup araştırma merkezi olan İstanbul Teknik Üniversitesi, Kutup Araştırmaları Uygulama Araştırma Merkezinde görev yaptı. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı himayesinde ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile İTÜ PolReC koordinasyonunda birinci, ikinci ve üçüncü Türk Antarktika Seferlerine önderlik etti. 2019 yılından beri TÜBİTAK Kutup Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü'nü yürütüyor.

22.Burçin Mutlu Pakdil

Mutlu-Pakdil, orta öğrenimini Beşiktaş Atatürk Anadolu Lisesinde tamamladıktan sonra Bilkent Üniversitesi Fizik Bölümünden 2009 yılında mezun oldu. Texas Tech Üniversitesinde yüksek lisansını tamamladıktan sonra Minnesota Üniversitesinden Astrofizik üzerine doktorasını aldı.

Ağustos 2017'den sonra Arizona Üniversitesinde üç yıl doktora sonrası araştırmacı olarak, iki yıl da Chicago Üniversitesinde NSF ve KICP Fellow olarak çalışmalarına devam etmiştir. Temmuz 2022'den itibaren ise Dartmouth College Fizik ve Astronomi Bölümünde Yardımcı Doçent olarak görev yapmaktadır.

Galaksilerin yapılarını inceleyerek kara delikler ve içlerinde buldukları galaksilerin evrimi üzerine çalışmalar yapmaktadır. İlk defa çift halka yapılı bir eliptik galaksinin tanımını yapmış, bu çalışması dünya basınında geniş yer almıştır.

Yaptığı araştırmaları geniş kitlelere ulaştırabilmek için Kuzey Karolina Doğal Bilimler Müzesinden bilim insanlarıyla yürüttüğü çalışmaların yanında, bilim dünyasında kadınların yolunun açılması için çeşitli platformlarda aktif görev almıştır.

Burçin'in Galaksisi

Mutlu-Pakdil sonuçları 2017 yılında Monthly Notices of the Royal Astronomical Society'de yayınlanan çalışmasında, literatürde ilk defa eliptik bir galaksinin iki halka yapısına sahip olduğunu kanıtladı. PGC 1000714 olarak daha önce kataloglanan galaksinin fotometrik bir çalışmasını yaparak bu galaksinin literatürde daha önce tanımlanmamış bir özelliği olan Hoag tipi bir galaksi olduğunu keşfetti. Hoag Cismi'ne olan yakın benzerliğinin yanında, merkezinde oldukça simetrik ikinci bir halka yapısı olduğunu keşfetti. Şu an için bu ikinci yapının nasıl oluşabileceğini açıklayabilecek hiçbir teori bulunmamaktadır. Bu çalışmayı önemli ve farklı kılan, yıllar sonra ilk defa Hoag tipi galaksi keşfinin yanı sıra, galaksi oluşumu ve evrimi hakkında bilinen teorilere ve tahminlere meydan okuyor olmasıdır. Bu heyecan verici keşif dünya ve Türkiye basınında geniş yer almıştır. Space.com bu galaksi için türüne en az rastlanan galaksilerden biri derken, Science Alert yepyeni bir galaksi türü diye okuyucularına duyurmuştur. Popüler basında bu olağan dışı galaksiye "Burçin'in Galaksisi (Burcin's Galaxy)" adı verildi.

Sonuçları 2016 yılında Astrophysical Journal'da yayınlanan çalışmasında, literatürde ilk defa, sadece görüntü verileri kullanılarak, dev kara deliklerin hangi kütle aralığında daha çoğunlukta bulduklarını hesapladı. Bu çalışmanın en büyük başarısı, daha önce literatürde genellikle ihmal edilen az kütleli (sönük) galaksiler hakkında çok hassas bir ölçüm sunmasıdır. Daha önceden tahmin edilenin aksine, dev kara deliklerin az kütleli rejimdeki bireylerinin, az kütleli (sönük) galaksilerin merkezinde aktif bir rol oynadıklarını ve bu galaksilerin evrimini yakından etkilediklerini kanıtlamış oldu. Bu çalışmanın en büyük katkısı; kullanılan yöntemin sadece görüntü verilerinden yararlanıyor olması, çok ciddi görüntü işlem analizleri gerektirmiyor olması, ve özellikle de az kütleli (sönük) galaksiler ve merkezlerindeki dev kara delikler hakkındaki bilgileri derinleştirmiş olmasıdır.

Araştırmalarına Chicago Üniversitesinde devam eden astrofizikçinin heykeli, son olarak Eylül 2010'da Teksas'taki Dallas NorthPark Center'da 10 önemli bilim kadınının heykeli arasında sergilenmeye başlamıştır.

23.Bursalı Kadızade Rumi

Bursa'da ulema sınıfından bir ailenin oğlu olarak dünyaya geldi. Babası, Bursa Kadısı Mehmed Efendi'dir. Dedesi Mahmut Çelebi de uzun süre Bursa kadılığı yapmış ve bu nedenle "Koca Kadı" olarak tanınmaktaydı. Babasının ölümü üzerine dedesi Kadı Mahmud Çelebi tarafından yetiştirildi.

Medrese öğrenimine Bursa'da başladı. I. Murad döneminin ünlü bilgini Molla Fenari'nin öğrencisi oldu; ondan fıkıh, astronomi, matematik dersleri aldı. Astronomi bilgisini ilerletmek için Konya'ya giderek Müneccim Feyzullah'tan astronomi dersleri aldı. 1383'te Bursa'da iken aritmetik ve cebir üzerine bir eser yazdı.

Dönemin önde gelen bilim adamlarından Seyid Şerif Curcânî'nin derslerine devam edebilmek için Molla Fenari'nin teşvikiyle Horasan'a gitti. Onun "Mevakif (Duraklar)" adlı eserini inceleyip, eserde birtakım eksiklik ve yanlışlıklar tespit etmesi üzerine, hocası Seyid Şerif Curcânî ile arası açıldı. Bu sebeple Curcan'dan ayrılarak Bursa'dayken hocası Molla Fenari'nin ziyaret etmesini önerdiği Buhara ve Semerkant şehirlerini görmek için 1407'de yola çıktı.

En önemli astronomi faaliyeti, müşterek bir eser olan "Zic-i Uluğ Bey" adlı esere katkılarıdır. Eser ölümünün ertesi yılında yayımlanmıştır.

Matematik alanındaki en orijinal çalışması ise Gıyaseddin Cemşid'in bir derecelik yayın sinüsünün hesaplanması için geliştirdiği cebir yöntemini genişletip basitleştirmesidir. Geliştirdiği yöntem, birkaç adımda öngörülen doğruluğa ulaştığından çağının ötesinde modern bir yaklaşımı sergiler.

Kadızade Rumi, yetiştirdiği öğrencilere Osmanlı ülkesine gitmeleri için telkinde bulunmuş; onun yönlendirmesiyle Anadolu'ya giden Ali Kuşçu ve Fethullah eş-Şirvani Semerkant matematik-astronomi okulunun birikimlerini Anadolu'ya getirmiştir. 1436'da Semerkant'ta öldü. Timur ailesinin Şah Zinde türbesine defnedildi.

24.Cabir Bin Hayyam

Batıda daha ziyâde Geber olarak tanınan, Abbâsîler döneminde yaşamış ve İslâmiyet'te fen bilimlerinin temelini atmış olan Farsî çok yönlü ve fizik

bir fen bilgini; simyacı, kimyacı ve eczacı; fizikçi, astronom ve astrolog; tıp tedavi uzmanı; mühendis, coğrafyacı, filozof ve sûfi.

Tus, İran'da eğitimini aldıktan sonra Kûfe'ye göç etti. Câbir bin Hayyân bilinen ilk pratik Simya (Alşimi) âlimidir. Orta Çağ Avrupası'nın Simya alanına büyük ölçüde etki etmiş ve Kimya'nın da esasını oluşturmuştur. İmâm Câ'fer-i Sâdık'ın öğrencisidir.

Kimya dışında Eczacılık, Metalürji, Astroloji, Felsefe, Fizik ve Müzik gibi geniş alanda 400' ü aşan eser bıraktığı söylene de ancak 20 civarında eseri bugüne kalmıştır.

Nitrik asit, hidrojen klorür ve sülfürik asit'in rafine ve kristalize yöntemlerini bulduğu Kral suyu'nu icat ettiği ve dietil eter, sitrik asit, asetik asit ve tartarik asiti keşfettiği düşünülmektedir. "İmbik" (الأنبيق al-inbiq) geliştirmiş ve kendisinin ortaya attığı baz kavramıyla Kimya'nın gelişmesine katkıda bulunmuştur.

Ayrıca daha sonra zehirli olan arsenik tozunu elde eden ilk kişidir.

Agathondaemon, Hermes Trismegistus, Pisagor ve Sokrates'i saydığı ve Eski Yunan, Eski Mısır ve Şia Sufizminden etkilendiği düşünülmektedir.

Eserlerinden 12. yüzyılda Latinceye çevrilmiş olan Kitab al-Kimya adlı eseri, "Simya/Alşimi" ve "Kimya" kelimelerinin kökeni olmuştur.

Canlıların kendiliğinden oluşumu ve suni yolla canlı üretme" fikrini savunmaktaydı. Cabir'e göre Allah ilk önce dört unsuru yani hava, su, ateş ve toprağı yarattı, sonra da onlardan maden, bitki, hayvan ve insan varlıklarının oluşumunu ve üremesini "irade" etti. Temelde ilahi yaratma fikrini kabul eden Câbir, bazı bitki ve hayvan türlerinin, hatta ilk insanın, kendiliğinden vücut bulduğunu kabul etmekten öte, minerallerin, bitkilerin, hayvanların ve insanların suni olarak laboratuvarında üretilebileceğini bile iddia etmektedir. Câbir, kendiliğinden oluşu tevlid ve tevellud, suni oluşumu tevalud ve tekvin, ilahî yaratma fikrini de kevn ve halk terimleriyle açıklamaktaydı.

25.Cahit Arf

Cahit Arf, ilkokulu o yıllarda Sultani adı verilen liselerin ilk kısmında okumuş, daha beşinci sınıftayken tanıştığı genç bir öğretmen onun matematikle ilgilenmesini sağlamıştır. Lisenin orta kısmına geldiğinde artık okul arkadaşlarının çözemediği matematik sorularını çözen Cahit Arf'ın bu yeteneği ailesi ve hocalarının ilgisini çekmiş ve Paris'teki St. Louis Lisesi'nde okumak üzere ailesi tarafından Fransa'ya gönderilmiştir. Üç yıllık lise tahsilini iki yılda bitirip

Türkiye'ye geri dönen Cahit Arf o sıralarda Türk hükûmeti tarafından yükseköğrenim görmek üzere sınavla Avrupa'ya gönderilecek aday öğrenciler arasına alınmıştır.

Yükseköğrenimini Fransa'da Ecole Normale Supérieure'de 1932'de tamamlamıştır. Bir süre Galatasaray Lisesi'nde matematik öğretmenliği yaptıktan sonra İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde doçent adayı olarak çalışmıştır. Doktorasını yapmak için Almanya'ya gitmiştir. 1938 yılında Göttingen Üniversitesi'nde doktorasını bitirmiştir.

Cahit Arf, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 10 liralık banknotunda portresi yer almaktadır.

"Gerçekten evrenin sırrını arıyorsanız benim yaptığım gibi sayılara gelin."

Cahit Arf Türkiye'ye döndüğünde İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde profesör ve ordinaryüs profesörlüğe yükseldi ve 1962 yılına kadar çalıştı. Daha sonra Robert Koleji'nde matematik dersleri vermeye başladı. 1964 yılında Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ilk bilim kurulu başkanı oldu.

Arf, İnönü Armağanı'nı (1943) ve TÜBİTAK Bilim Ödülü'nü kazandı (1974). Bu ödülü alırken yaptığı konuşmada 'Bilim insanının amacı anlamaktır' hemen ardından 'ama büyük harflerle anlamaktır' sözüyle kendine göre bilim insanını açıklamıştır.

Cahit Arf, cebir konusundaki çalışmalarıyla dünyaca ün kazanmıştır. Sentetik geometri problemlerinin cetvel ve pergel yardımıyla çözülebilirliği konusunda yaptığı çalışmalar, cisimlerin kuadratik formlarının sınıflandırılmasında ortaya çıkan değişmezlerle ilişkin Arf değişmezi ve Arf halkaları gibi literatürde adıyla anılan çalışmaların yanı sıra "Hasse-Arf Teoremi" adı ile anılan teoremi matematik bilimine kazandırmıştır. "Arf Sabiti" ve "Arf Kapanışları" gibi terimleri buldu.

26.Can Fuat Delale

1977 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi, Makine Fakültesinden mezun oldu. 1979 yılında ABD'de Lehigh Üniversitesinde Fizik dalında yüksek lisans, 1983 yılında yine ABD'de Brown Üniversitesinde doktora yaptı. 1987 yılında matematiksel fizik anabilim dalında doçent olan Delale, 1994 yılında profesör oldu. Akışkanlar mekaniği, termodinamik ve istatistiksel fizik alanlarında çalıştı. 1984 yılından itibaren Boğaziçi Üniversitesi Matematik Bölümü, Bilkent Üniversitesi Matematik Bölümü, İstanbul Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümü, İstanbul Teknik Üniversitesi Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi ve Işık Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışan Delale, TÜBİTAK Temel Bilimler

Araştırma Enstitüsü (Feza Gürsey Enstitüsü)'nde de tam ve yarı zamanlı olarak uzman araştırmacı olarak görev yaptı. 2014 yılının Eylül ayından itibaren MEF Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde görev yapmakta olan Profesör Delale, Japonya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve ABD'de birçok üniversitede konuk eğitimci ve araştırmacı olarak bulundu. 1995 yılında Türkiye Bilimler Akademisi'ne asosiye üye, 2013 yılında Bilim Akademisi'ne asli üye seçildi. American Physical Society, Türk Matematik Derneği, Avrupa Mekanik Topluluğu, Türk Fizik Derneği, Teorik ve Uygulamalı Mekanik Türk Milli Komitesi, gibi akademik derneklere üye olan Can Fuat Delale, EUROMECH Colloquium 376 "Waves in Two-Phase Flows" 27-30 Nisan 1998, İstanbul ve IUTAM Symposium on "Recent Advances in Multiphase Flows: Experimental and Numerical", 11-14 Haziran 2007, İstanbul, uluslararası toplantılarına eş-başkanlık yaptı. Delale'nin kinetik kuram, çekirdekleşme kuramı, faz geçişleri, yoğunlaşma halinde gaz dinamiği, kabarcık dinamiği ve kaviteyolu akışlar konusunda birçok bilimsel yayını ve editörlüğünü yaptığı "Bubble Dynamics and Shock Waves" adlı kitabı bulunmaktadır.

27.Canan Dağdeviren (1985 –)

Piezoelektrik malzemeleri (üzerine bir basınç, kuvvet uygulandığı zaman bu basınçtan elektrik enerjisi üretebilen malzemeler) insan organlarının üzerine yerleştirilerek organların hareketini elektrik enerjisine çeviren cihazların mucididir. Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilen ilk Türk bilim insanıdır. Medikal teknoloji alanında çalışarak pilsiz çalışan giyilebilir bir kalp çipi (PZT MEH) ve cilt kanserini teşhis eden bir cihaz geliştirdi. Çalışmaları nedeniyle birçok ödüle layık görüldü.

28.Dilhan Ezer Eryurt

(1926 – 2012) (Prof. Dr., Astrofizik) NASA'da çalışan ilk Türk bilim kadını. 1969'da Ay'a iniş projesine katkıları nedeniyle NASA'nın Apollo Başarı Ödülü'ne layık görüldü. ODTÜ Fizik Bölümünde Astrofizik Anabilim Dalını kurdu. Goddard Enstitüsünde yaptığı çalışmalar, Güneş hakkında o zamana kadar yanlış bilinen bazı gerçekleri ortaya çıkardı. Güneş'in parlaklığının oluşumundan bu yana gittikçe artmadığını, geçmişte çok daha parlak ve sıcak olduğunu ortaya koydu. 1977'de TÜBİTAK Bilim Hizmet ve Teşvik Ödülü ile ödüllendirildi.

29.Dr. Murat Digiçaylıoğlu

Amerika'nın San Diego şehrinde yaşayan ünlü beyin cerrahımızın ilgi gören çalışması beyin hücreleri üzerinedir. Özellikle işlevlerini yitirmiş hücreleri tekrar canlandırma konusunda ciddi çalışmaları bulunuyor. Bunun bir çok otorite tarafından felç ve multiple skleroz hastalıklarının

iyileştirilmesi için tek çare olduğundan bahsediliyor. Ayrıca beyin kanamasından sonra hücre ölümünü durdurarak kişinin felç olmasını önleyen bir tedavi geliştirdiği ve bu çalışmasının yakın gelecekte daha çok ilgi göreceği ve rutin uygulanacağına kesin gözüyle bakılıyor.

30.Duygu Sağ

1981 yılında İzmir'de doğdu. İlk ve ortaokulu İnegöl'de, liseyi yatılı öğrenci olarak İstanbul Atatürk Fen Lisesi'nde okudu.2003 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Biyoloji bölümünden mezun oldu.

Yüksek lisans ve doktora eğitimi ile doktora sonrası çalışmaları için 2014 yılına kadar ABD'de yaşadı. Ailesindeki kanserle ilgili ölümler, onu bir kanser araştırmacısı olmaya yönlendirdi.

2014'te meslektaş bilim insanı Gerhard Wingender ile evlendi ve aynı yıl beyin göçü programı ile eşi ile Türkiye'ye döndü. Çalışmalarını Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesinde İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi'nde sürdürdü.

Sağ'ın bilimsel çalışmaları, bağışıklık sisteminin kansere karşı savaş potansiyelini belirli tümörle ilişkilendirilmiş makrofajlara yönlendirme üzerine odaklanmaktadır.[9] Ekibi, ABCG1 adlı kolesterol taşıyıcısından yoksun makrofajların, dönüşümsel bir değişim sergileyerek güçlü tümörle savaşan ajanlara dönüştüğünü ve ön klinik çalışmalarda mesane kanserinin ilerlemesini engellediğini belirlemiştir. Kanser tedavisinde yenilikçi bir immünoterapötik yaklaşım olarak amaç, bu kritik makrofaj değişiminin altında yatan moleküler mekanizmaları aydınlatmaktır.

31.Engin Arık (1948 – 2007)

14 Ekim 1948'de İstanbul'da doğdu. Şimdiki adı Beşiktaş Atatürk Anadolu Lisesi olan, Atatürk Kız Lisesi'ni 1965 yılında bitirdi. Engin Arık 1969'da İstanbul Üniversitesi'nden matematik ve fizik diploması aldıktan sonra, aynı üniversitenin Kuramsal Fizik Kürsüsü'nde öğrenci asistanı olarak çalışmaya başladı.

Engin Arık, deneysel yüksek enerji fiziği alanında Pittsburgh Üniversitesi'nde 1971'de master (M.S.) 1976'da doktor (Ph.D.) unvanı aldı. Doktora çalışmasının ana temasını değişik elementler üzerine hyperon demeti yollanarak gözlenen rezonansları oluşturuyordu. 1976-1979 doktora sonrası araştırmacı olarak Londra Üniversitesi ve Rutherford Laboratuvarları'nda hidrojen hedef üzerine yollanan pion demeti ile exotic delta oluşumlarını inceleyen deneylerde yer aldı.

1979'da Türkiye'ye dönerek Boğaziçi Üniversitesi Fizik Bölümü'ne girdi. Deneysel yüksek enerji fiziği alanında yaptığı çalışmalarla 1981 yılında doçent oldu. 1983'te, Control Data Corporation'da iki yıl çalışmak üzere üniversiteyi bıraktı ve ardından Boğaziçi Üniversitesi'ne dönerek 1988'de profesör oldu.

Arık 1997 ve 2000 arasında Viyana'da Birleşmiş Milletler'in bir kuruluşu olan Comprehensive Test Ban Treaty Organization'da radionuclide görevlisi olarak çalıştı.

Deneysel yüksek enerji fiziği alanında yaptığı başarılı çalışmaları ve toryum madeninin enerji sorununa temiz ve ekonomik bir çözüm olabileceği yönündeki görüşleri ile tanındı. "Türk Ulusal Hızlandırıcı Merkezi Teknik Tasarım ve Test Laboratuvarı Kuruluşu" başlıklı projesinin toplantısına katılmak için çıktığı seyahatte geçirdiği uçak kazası sonucu hayatını kaybetti. Akademik çalışmalarını Boğaziçi Üniversitesi, Fizik Bölümünde yürütüyordu.

1990'dan sonra CERN'deki çalışmalara katıldı. ATLAS ve CAST deneylerine katılan Türk bilim insanlarına liderlik yaptı. Arık deneysel yüksek enerji fiziği alanında yüzün üzerinde makale yayımlamış, yüzlerce atıf almıştır. Aynı zamanda Türk Ulusal Hızlandırıcı Projesi'nin de yürütücülüğünü yapan Arık, 30 Kasım 2007 tarihinde Isparta'daki uçak kazasında hayatını kaybetti. Edirnekapı Şehitliği'ne defnedildi.

32.Farabi

Fârâbî ya da Batı'da bilinen adıyla Alfarabius, İslam'ın Altın Çağı diye adlandırılan 9. Yüzyılda yaşamış ünlü filozof, gök bilimci, mantıkçı ve müzisyen ve bilim insanıdır. Farabi kimdir? Eserleri nelerdir, bilime katkıları nelerdir?

Farabi Kimdir?

Farabi'nin hayatı ve eğitimiyle ilgili bilgiler oldukça önemlidir. O, İslam dünyasının önemli filozoflarından biridir. 9. yüzyılda yaşamış olan Farabi'nin bilime katkıları oldukça önemlidir. Eserleri ve düşünceleriyle felsefe, bilim ve eğitim alanlarında derin etkiler bırakmıştır.

Farabi'nin Bilime Katkıları Nelerdir?

Farabi, Aristo'nun eserlerini yoğun bir şekilde inceleyerek onları Arap dünyasına tanıtmış ve bu sayede Aristo'nun felsefi düşüncelerini İslam felsefesi içinde yaymıştır. Matematik, mantık, müzik, fizik gibi birçok alanda önemli çalışmalar yapmıştır. Özellikle mantık alanındaki eserleri, Batı'da da uzun yıllar boyunca önemli bir referans kaynağı olmuştur.

Farabi'nin Eserleri Nelerdir?

Farabi'nin önemli eserleri arasında "El-Medinetü'l-Fazıla" (Mükemmel Şehir), "El-Makalat" (Makaleler), "El-İhsa al-Ulum" (Bilimlerin Kısaltılması) gibi eserler bulunmaktadır. Bu eserler, felsefi düşüncelerin yanı sıra bilim, siyaset ve eğitim konularında derinlemesine çalışmalar içermektedir.

Farabi'nin bilime olan katkıları sadece felsefeyle sınırlı kalmamıştır. Aynı zamanda müzik ve tıp alanlarında da çalışmaları bulunmaktadır. Onun eserleri, bilim dünyasına yeni açılımlar getirmiş ve döneminde büyük bir etki yaratmıştır.

33.Fatin Gökmen

1877 yılında babasının kadılık yaptığı Rumeli'de dünyaya geldi. Babası, Anadolu ve Rumeli'de çeşitli yerlerde kadılık görevinde bulunmuş Abdülgaffar Efendi'dir. Ailesi, Akseki'nin Gödene Bala Köyü'ndendir.

İlk öğrenimini Akseki ve Alanya'da, orta öğrenimini İzmir'in Bayındır kazasında yaptı. İstanbul'da Sultan Selim Câmîi Muvakkithânesi'nde dönemin Başmüeccimi olan son müneccimbaşı Hüseyin Hilmi Efendi'nin yanında çalışıp eski astronomi ve takvim hazırlama usullerini öğrendi; bu sırada ünlü bilim tarihçilerinden Sâlih Zeki Bey'in dikkatini çekti; onun teşvikiyle 1901 yılında yeni açılan Riyâziyyât Medresesi'ne (Matematiksel Bilimler Fakültesi) girdi.

1909'da Dârülfünun Fen Medresesi (Fakültesi) astronomi ve hesab-ı ihtimali (olasılık) müderrisliğine getirildi. 1933'e kadarki bu görevi esnasında yüzlerce öğrenci yetiştirdi; bu zaman zarfında bir devre de Fen Fakültesi dekanlığı yaptı. Bu kurumdaki çalışmalarıyla Türkiye'de modern astronomi eğitiminin temelini attı.

1910'da dönemin Maarif Nâzırı Emrullah Efendi tarafından Rasadhâne-i Âmire'nin müdürlüğüne atandı. Rasathane-i Âmire, 1868'den beri görev yapmaktaydı ve 1909'daki 31 Mart Olayları sırasında binası ve âletleri tahrip edilmişti. Fatin Gökmen, yeniden kurulması istenen gözlemevinin yeri için incelemeler yaptı ve rasathaneyi İcadiye Tepesi'nde kurmaya karar verdi. Eski rasathane gibi meteoroloji istasyonu seviyesinde bir gözlemevi yerine Belçika'daki Uccle Kraliyet Gözlemevi gibi bir astronomi ve jeofizik gözlemevi olması için gerekli binaları yaptırıp âletleri satın aldırdı; böylece bugün de faaliyet hâlinde bulunan Kandilli Gözlemevi'nin temelleri atıldı. Fransız Meteoroloji Birliği aracılığıyla getirtilen ve birinci sınıf bir meteoroloji istasyonunda kullanılan âletlerle 1 Temmuz 1911 tarihinde itibâren sürekli ve düzenli bir biçimde meteorolojik unsurların ölçüm ve kayıtlarını başlattı. Ancak savaşlar yüzünden rasathane Cumhuriyet'e kadar esaslı bir görev yerine getiremedi. Sadece

bazı meteorolojik çalışmalar yapıldı ve memleket saat ayarı basit aletlerle belirlenerek bazı kurumlara bildirilmeye başlandı.

Fatin Bey, Millî Mücadele senelerinde İstanbul'da kurulan Kuvâ-yi Milliye Teşkilatı'na girerek faal bir rol oynadı.

Bilim tarihi ve özellikle de astronomi tarihi ile de ilgilenen Fatin Gökmen'in takvim konusundaki araştırmaları Türk Takvimi (İstanbul 1936), Eski Hitay Takvimi (İstanbul 1936) ve Eski Türklerde Hey'et ve Takvim (İstanbul 1937) adlı kitaplarda toplamıştır; ayrıca eskiden beri kullanılan bir gözlem ve hesap âleti olan rubu tahtasını tanıtan Rubu Tahtası, Nazariyatı ve Tersimi (İstanbul 1948) adlı bir eseri daha bulunur.

İstanbul Üniversitesi'nde dersler veren Fatin Bey, 1933 yılında üniversiteden ayrıldı. 1943 yılında gözlemevindeki görevinden emekliye ayrıldıktan sonra politikaya atılan Fatih Gökmen, 1950 yılına kadar iki dönem TBMM'de Konya milletvekili olarak görev yaptı.

7 Aralık 1955 tarihinde İstanbul'da hayatını kaybetti. Kandilli Küçüksu Mezarlığı'na defnedildi. Sitare Gökmen ve astronom Tarık Gökmen'in babasıdır.

34.Fatma Şenel Boydağ

1969 yılında İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik bölümünden lisans derecesini alan Boydağ 1976 yılında aynı üniversiteden yüksek lisansını tamamladı. 1982 yılında doçent ve 1989 yılında da Yıldız Teknik Üniversitesi'ndeyken profesör oldu. 1989 - 1996 arasında Suudi Arabistan'ın Riyad King Saud Üniversitesi'nde çalıştı. 1997 yılında Türkiye'ye döndükten sonra 1997-1998 yıllarında Yıldız Teknik Üniversitesi Yüksek Enerji ve Plazma Fiziği Anabilim Dalı Başkanı olarak görev yaptı. 1996-2000 arasında Yıldız Teknik Üniversitesi Fizik Bölümü'nde profesör olarak çalışmış, 2000 yılında ise Doğu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Fizik Birimine birim başkanı olarak katılmıştır. "Türk Hızlandırıcı Merkezi Teknik Tasarımı ve Test Laboratuvarları Proje Ekibi"nde yer alıyordu.

Boydağ 30 Kasım 2007'deki AtlasJet 4203 Sefer Sayılı Uçuş kazasında öldü. Boydağ'ın cenazesi 2 Aralık 2007 tarihinde Söğütluçeşme Camii'nde kılınan namazın ardından Ümraniye Kocatepe Mezarlığı'na defnedildi

35.Fergani

Matematikçi ve astronom (D. ?, Fergana - Ö. 861). Tam adı Ebû'l Abbâs Ahmed b. Muhammed b. Kesîr el-Fergânî'dir. Abbâsiler döneminin önde gelen matematikçi ve astronomlarından. Fergânî'nin yaşamı hakkında yeterli bilgi yoksa da Fergana'da doğduğu

sanılmaktadır. IX. yüzyılın başlarında dünyaya geldiği kabul edilen ünlü matematik ve astronomi bilgini Ahmed Ferganî, çağının bilim ve kültür merkezlerinden olan Türkistan'ın Fergana bölgesindedir. Bilim ve kültür tarihimizin birinci elden kaynakları olan tezkireler (biyografik eserler) de doğum tarihi ile ilgili bir bilgi bulunmamakla birlikte, kendisi gibi bir astronom olan babasının adının Muhammed, dedesinin adının ise Kesir olduğu kayıtlıdır.

Ferganî, astronomi, matematik, coğrafya ve mekanik alanlarında çalışmalar yaptı. Bunların arasında astronomiye daha çok ağırlık verdi. Bilimsel çalışmalarında deneye dayanan inceleme, araştırmalara girişti; gök cisimlerinin hareketleri üzerine çalıştı. Kur'an-ı Kerim'in ve aklın prensiplerine uymayan Batlamyusçu astronomiyi ilk kez eleştirenler arasında yer aldı. Gök cisimlerinin akıldışı kimi ruhî cisimler değil, onların aklî, katı, homosentetik daireler biçiminde devinimlere sahip olduklarını ispatladı. Evrenin ve gezegenlerin oylum ve büyüklükleri ile birbirlerine uzaklıklarını araştırdı. Yaptığı hesaplamalar, Kopernik'e kadar Batı astronomisinde değişmez ölçüler olarak kabul edilerek, yüzyıllarca kullanıldı.

İbn Ebû Usaybia'ya göre ise, Ferganî bilgisine oranla fazla başarılı değildir ve başladığı hiçbir işi sonuçlandıramamıştır. Ancak burada, Ferganî'nin asıl mesleğinin mühendislik olmadığı ve bu yüzden teorik alandaki bilgilerini pratiğe geçirmekte başarısız kaldığı söylenebilir.

Dokuzuncu yüzyılda yetmiş ve ekliptik meyli ilk kez saptayan büyük astronomi ve matematik bilgini Ferganî'yi İslâm dünyasından çok Batı dünyasında üne kavuşturan eseri "Cevâmi'u ilmi'n – nücûm" ve "Usûlü'l-harekâti's-semâviyye" adlı çalışmasıdır. Bu eserin yazma nüshaları Oxford, Paris, Kahire ve Amerika'da Pirinceton Üniversitesi kütüphanelerinde bulunmaktadır.

36.Feryal Özel

(1975 –) (Prof. Dr., Astrofizik) Karadelikler, nötron yıldızları ve teorik astrofizik üzerine çalışıyor. Columbia, Harvard ve Princeton gibi üniversitelerde, İsviçre'nin Cenevre kentindeki CERN'de, Danimarka'daki Neils Bohr Enstitüsünde ve NASA'da çalıştı. 2003 yılında dünyanın en tanınmış bilim insanları ile birlikte "Büyük Fikirler" listesine girdi. Karadelikleri görüntüleme üzerine çalışan çok sayıda proje ekibi ile birlikte farklı teleskoplardan elde edilen milyonlarca veriyi birleştirerek 2019'da bir karadelik fotoğrafı elde etmeyi başardı. Olay Ufku Teleskobu ekibi ile birlikte Breakthrough Ödülü'nü aldı. Çalışmalarına Arizona Üniversitesinde devam ediyor.

37.Feza Gürsey

7 Nisan 1921'de İstanbul'da Remziye Hisar (1902-1992) ve Reşit Süreyya Gürsey'in (1889-1962) ilk çocuğu olarak dünyaya geldi. Babası Reşit Süreyya Gürsey, tıp doktoru, fizikçi ve öğretmen olmasının yanı sıra bilime ve sanata büyük ilgisi olan bir aydındır. Annesi Remziye Hisar, Darülfünun'da fen okuyan ilk kız öğrencilerinden olup Avrupa'da kadınların pek azının kariyer yapabildiği bir dönemde Sorbonne'da kimya doktorası yapmayı başarmış bir bilim insanıdır. Remziye Hisar, cumhuriyet dönemi Türkiye'sinde çağdaş bilimin öncülerindendir ve kimya mesleğinin Türkiye'deki ilk kadın öncüsü olarak kabul edilir.

Feza Gürsey, fizik okumaya lise yıllarında karar vermiştir. Galatasaray Lisesini 1940 yılında birincilikle bitirdikten sonra İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi öğrencisi olmuş, 1944 yılında Fizik-Matematik bölümünden de birincilik ile mezun olmuştur. Millî Eğitim Bakanlığı sınavını kazanarak İngiltere Imperial College'a gitmeye hak kazanmış, burada 1945-1950 yılları arasında Prof. Dr. H. Jones'un danışmanlığı altında doktora çalışmalarını yapmıştır. Bu dönem içerisinde "Tek boyutlu bir istatistiksel sistem" ve "İki bileşenli dalga denklemleri üzerine" başlıklı iki önemli makale yayımlamıştır. 1951-1957 yılları arasında Cahit Arf'ın desteği ile İstanbul Üniversitesi Tatbiki Matematik Kürsüsüne asistan olarak tayin edilmiştir. 1953 yılında "Spinli elektronların klasik ve dalga mekaniği" adlı tezi ile doçent ünvanını almış, bir yıl sonra Tatbiki Matematik Kürsüsüne doçent olarak atanmıştır.

1952 yılında İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi asistanlarından Suha Pamir ile evlenmiş ve 1954 yılında Suha ve Feza çiftinin tek çocukları Yusuf dünyaya gelmiştir. 1957-1961 yılları arasında, eşi ve oğlu ile birlikte Atom Enerjisi Komisyonunun bursu ile ABD'de Brookhaven Ulusal Hızlandırıcı Laboratuvarı'nda bulunmuştur. Bu dönemde Brookhaven Ulusal Hızlandırıcı Laboratuvarı, Princeton İleri Çalışmalar Enstitüsü ve Columbia Üniversitesinde fizik dünyasında en ileri seviyede çalışma yapanlar ile birlikte çeşitli çalışmalar yapmıştır. Feza Gürsey'in bu çevrede adını duyuran ilk çalışması yük bağımsızlığı ve Baryon korunumu ile Pauli Transformasyonu'nun ilgisini gösteren makalesidir.[8] Wolfgang Pauli ünlü Rus fizikçisi Landau'ya yazdığı mektupta[9] ilgisini çeken bu makaleden bahsetmekte ve Heisenberg ile çalışmalarında bu simetriyi kendi spinor modellerinde kullanmayı düşündüğünü söylemektedir.

1965-1974 yılları arasında Yale Üniversitesinin Teorik Fizik Bölümüne teklifi üzerine ODTÜ'deki görevinden ayrılmak istemeyen Gürsey, Yale Üniversitesinde konuk profesörlük görevini kabul etmiş ve ODTÜ-Yale üniversiteleri arasında dönüşümlü olarak lineer olmayan kiral modeller, konform simetri, genel görelilik üzerinde çalışmalarını sürdürmüştür.

Feza Gürsey 1971 yılından 1991 yılındaki emekliliğine kadar Yale Üniversitesi Fizik Bölümünde çalışmıştır. 19 Ocak 1977'de temel parçacık fiziğine yaptığı katkılardan dolayı Sheldon Glashow ile birlikte Oppenheimer Ödülü'nü aldı. Ödül için kendisini tebrik eden öğrencilerine "Ödül, Yale ile Harvard arasında paylaşıldı. İsterdim ki, ODTÜ ve Harvard arasında paylaşıldı desinler" demiştir.

1991 yılındaki emekliliğinden sonra Türkiye'ye dönmüş, Boğaziçi Üniversitesinin davetini kabul ederek Fizik bölümündeki odasına yerleşmiştir. Bu sene içerisinde yakalandığı prostat kanseri nedeni ile 13 Nisan 1992'de Yale Üniversitesinin hastanesinde ölmüştür. Naaşı Anadoluhisarı'nda aile mezarlığına defnedilmiştir.

1993 yılında Ankara'da Altınpark'ta hizmete açılan bilim merkezine kendisinin adı verilmiştir.

38.Fuat Sezgin

24 Ekim 1924'te Bitlis'te doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Şarkiyat Enstitüsü'nde İslami Bilimler ve Oryantalistik alanında öncü bir yere sahip olan Alman oryantalist Hellmut Ritter'in (1892-1971) yanında öğrenim gördü. Ritter'in, modern bilimin oluşumunda özellikle 9. ve 13. yüzyıllar arasındaki Endülüs ve Abbasi devletlerindeki bilim adamlarının da önemli katkıları olduğunu vurgulaması üzerine bu alana yöneldi. 1950'de Arap Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde Buhari'nin Kaynakları adlı doktora tezini tamamladı. Bu teziyle o, hadis kaynağı olarak İslam kültüründe önemli bir yere sahip olan Buhari'nin (810-870) bir araya getirdiği hadislerde biline geldiğinin aksine sözlü kaynaklara değil İslam'ın erken dönemine, hatta 7. yüzyıla kadar geri giden yazılı kaynaklara dayandığı tezini ortaya attı. Bu tez Avrupa merkezli oryantalist çevrelerde hala tartışılmaktadır. 1954 yılında İslam Araştırmaları Enstitüsü'nde doçent oldu. Burada Zeki Velidi Togan ile çalıştı.

27 Mayıs 1960 askeri darbesi sırasında üniversiteden uzaklaştırılan ve 147'ler olarak bilinen akademisyenler arasındaydı. Bir valizle gitmek zorunda kaldığı yurt dışında, aynı alanda çalışan oryantalistlerin kıskançlıkları ile karşı karşıya kaldığını ancak yaşadığı zorluklar karşısında asla pes etmediğini ifade etmiştir. Ayrıca bu dönemde yaşadığı zorluklarla nasıl mücadele ettiğini şu sözlerle açıklamıştır: "Ben şuna inanmışım artık. Tüm musibetler karşısında sadece Allah'a inanacaksın, başka hiçbir şeye değil."

1961 yılında Almanya'ya giden Fuat Sezgin, Frankfurt'taki Johann Wolfgang Goethe Üniversitesi'nde önce misafir doçent olarak dersler verdi. 1965 yılında profesör oldu. Oradaki bilimsel çalışmalarının ağırlık noktası Arap-İslam kültür çevresinde tabii bilimler tarihi alanı olmuştur ve bu alanda 1965 yılında habilitasyon çalışmasını yapmıştır. Henüz İstanbul'da iken

başladığı 7./14. yüzyıldan itibaren gelişen Arap-İslam edebiyatı tarihi çalışmasına (Geschichte des arabischen Schrifttums) Almanya'da da devam ederek, oryantalistik çalışmaları için kaynak eser haline gelmiş ve hala aşılamamış 13 ciltlik eserinin ilk cildini 1967, son cildini ise 2000 yılında yayınladı.

Fuat Sezgin, Süryanice, İbranice, Latince, Arapça ve Almanca dahil 27 dili çok iyi derecede biliyordu Arap-İslam Bilimleri Enstitüsü için hazırladığı bilimsel araç ve gereçlerin benzerlerini yaptırarak, 25 Mayıs 2008 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı İstanbul İslam, Bilim ve Teknoloji Müzesi'nin açılmasında öncü rol oynamıştır. Prof. Dr. Fuat Sezgin, meslektaşı Dr. Ursula Sezgin ile evli idi. Kızları Hilal Sezgin, Almanya'da yaşayan bir gazeteci ve yazardır.

39.Furkan Öztürk

Furkan lisans eğitimini Ankara Bilkent Üniversitesi'nde fizik bölümünde tamamladı. Orada bulunduğu süre boyunca Hartree-Fock Bogoliubov yöntemini kullanarak ultra soğuk dipolar Bose-Einstein yoğunlaşmalarının teorisini incelemeye odaklandı. Daha sonra 2018 yılında doktora ünvanına kaydoldu. Araştırması Erbiyum kuantum gaz mikroskobu oluşturmaya yöneldiği Harvard Fizik öğrencisi. Furkan, deneysel atom, moleküler ve optik fizik alanında yüksek lisans derecesini aldıktan sonra araştırma yönünü Dünya'daki yaşamın kökenlerini araştırmak üzere değiştirdi. Şu anda, homokiralite kökenleri ve UV ışığının prebiyotik dünyasının kimyası üzerindeki etkilerinin araştırılmasıyla ilgilenen Sasselov grubunun bir parçasıdır.

Ş. Furkan Öztürk, Bilkent Üniversitesi Fizik Bölümü'nde lisans eğitimini tamamladıktan sonra Harvard Üniversitesi'nde doktora eğitimine devam ediyor. Öztürk'ün yaşamın kökeni üzerine yaptığı çalışmalar, homokiralite problemine temelden bir çözüm sunmaktadır. Yayımlanan ve birinci yazar olduğu üç makale, fizik, prebiyotik kimya ve jeokimyadaki güncel yöntemleri kullanarak bu önemli mekanizmaya bir çözüm getirmiştir. Böylece ilkin dünya koşullarında, yaşamı oluşturan kiral moleküllerin ayna simetrisinin nasıl kırılmış olabileceği deneysel verilere dayanarak ortaya konmuştur

40.Fazıl Erdoğan, (d. 5 Şubat 1925, Kars - ö. 2 Ekim 2015, ABD)

Lehigh Üniversitesi Makine ve Malzeme Mühendisliği Ordinaryüs Profesörü ve Mühendislik Fakültesi Eski Dekanı idi.

1925 yılında Hamit ve Hanım Erdoğan'ın oğlu olarak Kars'ta dünyaya geldi.

Erdoğan 1948 yılında İ.T.Ü. - Makine Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. 1952 yılında doktora eğitimi için Lehigh Üniversitesi'ne giden Erdoğan 1955 yılında burada doktora aldı ve 1957 yılında dersler vermeye başladı. 2001 yılında G. Whitney Snyder Ordinaryüs Profesörü olarak şereflendirildi.

1993'te Eringen Madalyası ile onurlandırılan Dr. Erdoğan 1997 yılında da Amerika Birleşik Devletleri Millî Mühendislik Akademisi'ne üye olarak seçildi.

2 Ekim 2015'te Pensilvanya'daki evinde öldü.

41.Gönül Hiçsönmez (1937 –)

(Prof. Dr., Tıp - Pediatrik Onkoloji) Hacettepe Üniversitesi, Çocuk Hastalıkları Bölümünde çalıştı. Kariyeri boyunca erken yaşta çocuklarda görülen kan hastalıkları hakkında araştırmalar yaptı. Lösemnin bir tipi olan Akut Miyeloblastik Lösemi (AML) hastalığı için yeni bir tedavi yöntemi geliştirdi. Lösemnin mekanizmasını anlamaya yönelik hücre düzeyindeki temel katkıları ve yüksek doz steroid tedavisi ile lösemik hücreyi normal hücreye dönüştürme konusunda yenilik getiren uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle 1999'da TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı.

42.Halil İnalçık

İnalçık, 1916'da İstanbul'da dünyaya geldi. Babası Kırım göçmenlerinden Seyit Osman Nuri Bey, annesi Ayşe Bahriye Hanım'dır.Ailesi, 1924 yılında Ankara'ya yerleşti.

1923-1930 arasında Ankara Gazi Mektebi'nde, bir yıl Sivas Muallim Mektebi'ne devam etti.Orta tahsilini 1931'de Ankara'da Gazi Muallim Mektebi'nde tamamladıktan sonra Balıkesir Necati Bey Muallim Mektebi'nde lise tahsiline devam etti. 1936 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yeni Çağ Tarihi Bölümünde yüksek öğrenimine başladı. 1940 yılında mezun olduktan sonra fakültede asistan olarak kaldı.

1942 yılında Tanzimat ve Bulgar Meselesi adlı doktora tezini verdi. 1943'te Viyana'dan 'Büyük Ricat'e Osmanlı İmparatorluğu ve Kırım Hanlığı başlıklı teziyle doçentliğe atandı.1945'te AÜDTCF Arap Dili ve Edebiyatı Bölümünden Şevkiye Işıl ile evlendi.

Uzun yıllar aynı fakültede Osmanlı ve Avrupa tarihi üzerine dersler veren İnalçık, 1947'de Türk Tarih Kurumu (TTK) üyeliğine seçildi. 1949'da İngiltere'ye giderek British Museum'da Türkçe yazmalar üzerinde çalıştı ve Calendar of State Papers serisinde Osmanlı tarihine ait kayıtları topladı. Public Record Office'te Osmanlı İmparatorluğu ile ilgili kaynak taraması yaptı. 1951 yılında Türkiye'ye döndü.

1951'in yazında Bursa Şer'iyye Sicilleri üzerine çalışmaya başladı. Girişimleri sonucu siciller, Topkapı Sarayı'ndaki atölyede ciltlenip temizlenerek tekrar Bursa'ya gönderildi. İnalçık, Haziran 1952'de Viyana Bozgun Yıllarında Osmanlı-Kırım Hanlığı İşbirliği teziyle profesörlük unvanı aldı.

Columbia, Princeton, Pennsylvania, Harvard Üniversitelerinde ziyaretçi profesör olarak dersler veren İnalçık, 1972'de Ankara Üniversitesinden emekli olarak Chicago Üniversitesinde Osmanlı Tarihi Kürsüsünü kurdu. 1973 yılında kitabı The Ottoman Empire The Classical Age 1300-1600 yayımlandı.

İnalçık, Osmanlı/Türk tarihi araştırmalarının ortaya koyduğu yeni bilgi ve bulguların en üst düzeyde paylaşılıp tartışılması için "International Association for Social and Economic History of Turkey" adlı uluslararası bir birlik kurdu, ilk 1977'de Hacettepe Üniversitesinde olmak üzere 11 uluslararası kongrenin toplanmasına öncülük etti.

İnalçık, çok iyi düzeyde Osmanlı Türkçesi, iyi düzeyde; İngilizce, Fransızca, Almanca, orta düzeyde de; Arapça, Farsça ve İtalyanca biliyordu.[12] Dünyanın çeşitli üniversitelerinden çok sayıda fahri doktora tevcih edilen İnalçık, 20. yüzyıl sona ererken Cambridge'de bulunan Uluslararası Biyografi Merkezi tarafından dünyada sosyal bilimler alanında sayılı 2000 bilim insanı arasında gösterilmiştir.

2003 yılında Macaristan Cumhurbaşkanı tarafından Macaristan Liyakat Nişanı ile ödüllendirilmiştir.

Hayatı ve tarihçiliğini anlattığı Tarihçilerin Kutbu Halil İnalçık Kitabı adlı söyleşi kitabı Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları'ndan 2005 yılında yayımlanmıştır.

Avrasya Akademiyası'nın kurucu üyelerinden birisi idi

43.Hatice Altuğ

1978 yılında Burdur'un Karamanlı ilçesinde dünyaya gelen Altuğ, ortaokul ve liseyi Antalya okudu. 1996 yılında Antalya Anadolu Lisesi'nden mezun olduktan sonra Bilkent Üniversitesi Fizik Bölümü'nü tam burslu olarak kazandı. Lisans eğitiminin ardından 2000 yılında Stanford Üniversitesi'nden tam burs alarak "Uygulamalı Fizik" bölümünde doktora eğitimine başladı. Stanford Üniversitesi'ndeki eğitimi boyunca lazer sistemleri ve optik aletler üzerine çalışmalar yürüttü.

Stanford Üniversitesi'ndeki eğitimini tamamlayarak 2007'de Amerika'daki Boston Üniversitesi'ne geçen Hatice Altuğ, burada nanoteknoloji alanındaki çalışmalarına devam

etmektedir. Boston Üniversitesi'nde yaptığı çalışmalar sonucu vücutta hastalık taşıyan virüsleri tespit eden portatif ve düşük maliyetli bir cihaz geliştiren Altuğ, ekip arkadaşlarıyla birlikte cihazın geliştirilmesi çalışmalarına devam etmektedir.

Altuğ, yaptığı bu çalışmalar ile 2010 yılında, Amerikan Ulusal Bilim Vakfı'nın (National Science Foundation) verdiği "Başkanlık Erken Kariyer Ödülü"nü sahibi olurken, 2011 yılında ise Popular Science Dergisi'ndeki "Yılın En Başarılı 10 Genç Bilim İnsanı" listesine girdi.

44.Hatice Nüzhet Gökdoğan

(1910 – 2003) (Prof. Dr. Astronomi) Türkiye'nin ilk kadın gökbilimcisi ve ilk kadın dekanı. Türkiye'de astronomi öğretiminin ve astrofizik araştırmalarının örgütlenmesine katkıda bulundu. İstanbul Üniversitesi, Fen Fakültesi dekanlığı yaptı. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Astronomi Kürsüsünün ilk Türk Doçenti ve Fen Fakültesi kayıtlarındaki bir numaralı doktora tezinin sahibidir. TÜBİTAK Ulusal Gözlemevinin kurulmasında önemli rol oynadı.

45.Hezârfen Ahmed Çelebi

Hezârfen Ahmed Çelebi, dünyada ilk kez uçmayı başaran Türk bilginidir. Onyedinci yüzyılda yaşadığı, 1623-1640 yılları arasında saltanat süren Sultan Dördüncü Murad zamanında, uçma tasarısını gerçekleştirdiği ve geniş bilgisinden ötürü halk arasında Hezarfen olarak anıldığı bilinmektedir.

Evinde deneylerle uğraşır, çeşitli konularda araştırmalar yapan Hezârfen Ahmed Çelebi İsmail Cevheri adlı bir başka Türk bilginini örnek alarak, bugünkü hava taşıtlarının ilkel şeklini gerçekleştirmişti. Kuşların uçuşunu inceleyerek tarihi uçuşundan önce hazırladığı kanatlarının dayanıklılık derecesini ölçmek için, Okmeydanı'nda deneyler yapmış ve bir sabah kıyılarda biriken İstanbul halkının gözleri önünde, Galata kulesinden kendisini boşluğa bırakarak, kanatlarını hareket ettirerek boğazı aşmış ve Üsküdar semtine inmiştir.

Sarayburnu'ndaki Sinan Paşa köşkünden bu durumu seyreden Sultan Dördüncü Murad, Hezârfen Ahmed Çelebi ile önce çok yakından ilgilenmiş, ancak bu derece bilgili ve becerikli bir adamın varlığından kuşkuya düşerek onu Cezayir'e sürgün etmiştir. Hezârfen Ahmed Çelebi orada vefat etmiştir.

46.Hilmi Ziya Ülken

Hilmi Ziya Ülken 1901 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. İstanbul Sultanisi'nde lise öğrenimini tamamladıktan sonra Mülkiye'ye devam etti ve 1921 yılında mezun oldu. Öğrencilik yıllarında Reşat Kayı ile beraber Anadolu dergisini 12 sayı el yazması

olarak çıkardı. Burada Osmanlıcılığa ve Turancılığa karşı Türkiye'ciliği savundu. Anadolu folkloru ve kültürü üzerine yazılar yazdı. Anadoluculuk görüşü bu dönemde şekillenmeye başladı. Atatürk tarafından 1933 yılında Berlin Kütüphanesine araştırmaya gönderildi. Buradan dönüşte yeni kurulan Ankara niversitesi'ne Türk Tefekkür Tarihi Doçenti oldu. 1940 yılında felsefe kürsüsü, 1942 yılında sosyoloji kürsüsü profesörlüğüne atandı. Bu dönemde sosyoloji çalışmaları arttı. 1957 yılında Ordinaryüs Profesörlüğe yükseldi. 1971 yılında 70 yaşında emekliye ayrılmasına rağmen 1973 yılına kadar ders vermeye devam eden lken, 5 Haziran 1974 tarihinde İstanbul'da vefat etti. Hilmi Ziya lken'in Eserleri Hilmi Ziya lken çok yönlü ve çok üretken bir akademisyendir. Çok sayıda basılı eseri vardır. Bazıları ders notu şeklinde ve bazılarında tekrarlar yapılmış olmasına rağmen özgün eserleri dikkate değer miktardadır. lken'in kitap halinde basılmış 75 adet eseri, 42 adet Fransızca makale ve tebliği, yaklaşık 165 civarında Türkçe makale ve tebliği vardır

47. Hulusi Behçet Uz

Hulusi Behçet (20 şubat 1889 - 8 Mart 1948, İstanbul), Türk dermatoloji uzmanı ve bilim insanıdır.

1937 yılında, bir kan damarı enflamasyonu (vaskülit) hastalığı olan ve bugün kendi adıyla anılan Behçet hastalığını tarif eden ilk bilim insanı olmuştur.

Zor bir çocukluk geçiren Behçet çok geçen yaşta annesini kaybetmiş ve büyükannesini tarafından bytlmştir. Babasının şam'daki işleri sebebiyle ilk öğrenimini o dönemler Osmanlı İmparatorluğu'nda bulunan şam'da tamamlamıştır. Fransızca, Almanca ve Latince ğrenmiştir. Tıp ğrenimini Darülfünun Tıp Fakültesinde almıştır. 1910 yılındaki mezuniyetinden sonra dört yıl boyunca dermatoloji ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar alanında ihtisas yapmıştır.

I. Dünya Savaşı (1914-1918) sırasında Edirne'deki askerî hastanede dermatoloji ve zührevi hastalıklar uzmanı olarak çalışmıştır. Savaştan sonra (1918-1919 arası) tıbbi bilgisini geliştirmek amacı ile önce Budapeşte'ye sonra da Berlin'e gitmiştir. Birçok nl meslektaşı ile tanışma fırsatı bulmuştur.

Türkiye'ye döndükten sonra serbest çalışmaya başlamış; önce Hasköy Cinsel Hastalıkları Hastanesi'nde (Haliç) başhekim olmuş, sonra Vakıf Gureba Hastanesi'ne geçmiştir. O dönemde İstanbul Tıp Fakültesi'nin bir parçası olan hastanede profesörlük de yapmıştır.

1933'te eski Dar-l Funun'dan İstanbul niversitesi yeni kurulmuştu. Bu reform döneminde İstanbul niversitesi'nde dermatoloji o zamanki adıyla Deri Hastalıkları ve Frengi

Kliniğini kurmuş ve profesör seçilmiştir. Hulusi Behçet, Türk akademisinde profesör unvanını alan ilk kişidir. Mesleğinin ilk yıllarından beri dermatoloji konusunda üretken bir bilim insanı olarak, birçok ulusal ve uluslararası kongreye özgün makalelerle katılmış ve birçok bilimsel dergide makalesi yayınlanmıştır.

Ünlü Alman patoloğ Prof. Philipp Schwartz onun için, "Behçet dünya çapında ünlü bir bilim insanı ama Türkiye'de değil," demiş ve eklemiştir: "O her zaman yurt dışında buluşlarını tanıtıyor; bunun için onu Türkiye'de bulamıyorsunuz."

Behçet, yeni kuşakların eğitimine yardımcı olmak için çok sayıda makaleyi Türkçeye çevirdi ve Kore gibi çok uzak ülkelerle ilişki kurmak için uluslararası derlemelerde özgün olgu sunularını yayınladı.

1922'den itibaren frengi üzerinde çalışmalar yaptı ve frenginin tanısı, tedavisi, kalıtsal özellikleri, serolojisi ve toplumsal yönleri üzerine birçok uluslararası makale yayınladı. Leishmaniasis (Oriental sore) 1923'ten itibaren Dr. Behçet'in üzerinde çalıştığı bir diğer hastalıktı. Hakkında pek çok makale yayınladı ve diathermi ile tedavisinde başarılı oldu. Bir leishmania olgusunda, kabuk kaldırıldığında görünen "çivi belirtisini"[1][2] ilk defa tanımladı. Yayınlanmış yapıtlarının bir kısmı parazitoz ile ilgiliydi. 1923 yılında Türkiye'deki "gale cereal - uyuz?" etkenlerini tanımladı.

Aynı zamanda Türk tıbbının gelişiminde yayıncılıkta da öncüydü ve 1924'te Türkiye'deki "Turkish Archives of Dermatology and Syphilology" isimli ilk dermato-veneroloji dergisinin sorumlusuydu

48.Hülya Şenkon

(1941 – 2008) (Prof. Dr., Matematik) Türkiye’de transandant sayılar teorisi konusunda çalışan ilk doktoralı kadın matematikçidir. Birçok makale ve iki ciltlik Soyut Cebir Dersleri kitabını yayınladı. İstanbul Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi ve Hava Harp Okulu başta olmak üzere birçok üniversitede dersler verdi. Türk Matematik Derneği Genel Sekreterliği görevini yürüttü.

49.İbn-i Haldun

Meşhur tarihçi, sosyolog, filozof, siyaset ve devlet adamı İbn Haldun (1332 – 1406), asıl olarak, İslâm ve hatta dünya düşünce tarihinin en özgün eserlerinden biri olan Mukaddime’deki kendisine has fikir ve metotlarıyla sonraki nesiller üzerinde derin etkiler bırakan bir âlimdir. Tarih ve toplumun kanunları içerisinde hareket eden beşerî iradenin ürünü olan medeniyeti,

müstakil bir ilmin konusu haline getirme çabası İbn Haldun'a aittir. O, Endülüs'ten Fas'a, Mısır'dan Suriye'ye çok dinli, çok kültürlü ve çok medeniyetli toplumlarda yönetici ve aydın elitin parçası olarak yaşayan bir toplumbilimci olarak, medeniyetleri ve medeniyetler arası ilişkileri iç ve dış dinamiklerle açıklayan, değişme ve çatışma eksenli ilişkisel bir medeniyet kuramı sunmuştur. Dolayısıyla çok medeniyetli bir toplumsal düzenin tartışmasız bir veri olarak alındığı Mukaddime ile medeniyetsel çoğulculuğa dayalı bir yaklaşımın öncüsü olan İbn Haldun'un "umran ilmi", küresel çağda medeniyetler arası ilişkileri anlamada ve çok medeniyetli çağdaş toplumsal tecrübeyi anlamlandırmada kullanılabilecek önemli bir potansiyele sahiptir.

Farklı medeniyetlerle bir arada yaşamaya olumlu yaklaşan İslam medeniyetinin yetiştirdiği bir öncü âlim olarak İbn Haldun, küreselleşen dünyada çok medeniyetli bir dünya düzeninin kuramsal zeminini oluşturma konusunda çaba harcayanlara sağlam bir teorik zemin sunmaktadır.

İbn Haldun'un medeniyet kuramıyla medeniyetlerin nasıl işlediği empirik olarak anlayıp, küreselleşmenin ortaya çıkardığı medeniyetler arası ilişkilerin yeni düzeni tekrar anlamaya çalışılmalıdır. Mevcut medeniyet anlayışları ve medeniyetler arası ilişkilerin geleceğine dair kuramlar yerine, İbn Haldun bize bütün medeniyetleri koruma altına almayı amaçlayan açık medeniyet anlayışını yansıtan bir bakış açısı sunmaktadır.

Hayatının ilk yirmi yılını Tunus'ta, yirmi altı yılını Cezayir, Fas ve Endülüs'te, dört yılını yine Tunus'ta, son yirmi dört yılını da Kahire'de geçiren İbn Haldun iyi bir eğitim görmüş, küçük yaştan itibaren ilim ve fikir hayatına ilgi duymuş, aynı zamanda bir siyasetçi olarak Merinî, Hafsî ve Abdülvâdî hânedanlarının yönetiminde bazan sultan ve emîrler kadar etkili olmuştur. Diğer taraftan sık sık kabileler arasında dolaşarak bedevî kabile hayatını yakından tanımış, fırsat buldukça da ilim ve öğretimle meşgul olmuştur. Ünlü Mukaddime'sini böyle bir bilgi ve deney birikimiyle kaleme almıştır.

50.İbn-i Heysem

İbn-i Heysem, ışığın bir nesneden yansıdığı, sonra gözlerine geldiğini ve böylece görüntünün gerçekleştiğini ilk açıklayan kişiydi.[23] Aynı zamanda görüntülenmenin, gözler yerine beyinde meydana geldiğini ispatlarıyla birlikte ilk gösterendi. Antik Yunanistan'da ilk Aristoteles'in öncülük ettiği doğa olaylarını inceleme felsefesinin, ampirik bir yöntem üzerine inşa edilmediğini düşünen İbn-i Heysem, belirlenmiş prosedürlere veya matematiksel ispatlara dayanan deneylerle desteklenmesi gerektiği

fikrini, Rönesans bilim insanlarından çok daha önce ilk savunucusu oldu. Bu da onu, bilimsel yöntemi kullanan ilk insan, yani ilk bilim insanı yaptı.

Matematik ve astronomiyle ilgili araştırmalarından önce optik alanında devrim sayılan çalışmalarıyla tanınan İbnü'l-Heysen, İlkçağ'dan XVII. yüzyıla kadar optik tarihinin en önemli şahsiyeti olarak kabul edilir. Matematiksel analizle olgunun fiziksel boyutunu da ışın içine katarak düzenlediği ayrıntılı deneylerle modern anlamda bir fizik çalışması gerçekleştirmiş ve optiği ilkeleri, problemleri, çözüm yol ve yöntemleriyle çok iyi işlenmiş bir bilim haline getirmiştir. Onun özellikle ortaya koyduğu Kitâbü'l-Menâzır adlı eserinde ışığın doğrusal (doğru boyunca, rectilinear) yayılımı, gölgenin özellikleri, karanlık oda, gök kuşağı ve hâlenin oluşumu, yansıma ve kırılma konuları gibi pek çok temel optik olguyu inceleyerek bu ilmi kökten değiştirdiği görülür. İbnü'l-Heysen'in optik ilmine getirdiği yenilikleri Kitâbü'l-Menâzır'dan ve konuyla ilgili diğer çalışmalarından faydalanarak şu şekilde özetlemek mümkündür: Işığın mahiyetini felsefeden çok matematiksel ve deneysel metotlarla araştırmış, yaptığı optiğe ilişkin araç ve gereçlere dayanarak düzenlediği deneyleri birer apaçık kanıtlama vasıtası olarak kullanmıştır. Açıkça modern bilimsel tavır sergilediği bu anlatımıyla hem yanlışlıklarına rağmen kullanılagelen önceden ileri sürülmüş tezlerin çürütülmesini sağlamış, hem de kendi tezlerinin doğruluğunu kanıtlayarak optik disiplininin, âdeta doğru önermeler topluluğundan meydana gelen bir temel bilim halini almasına yol açmıştır. Öncelikle ışık kaynaklarını ve yaydıkları ışıkların niteliklerini incelemiş, kendisi ışık kaynağı olan nesnelerin ışığına birincil, ışıklandırılmış nesnelerin yaydığı ışığa da ikincil ışık adını vermiştir. Aynı zamanda ışığın doğru boyunca yayıldığını düşünerek bunun kanıtlanması için -bugünkü fotoğraf makinesinin esasını teşkil eden- karanlık oda deneyini ve gölgelerin niteliklerini dikkate alan daha başka deneyleri düzenlemiştir. İster kendisi ışık kaynağı olsun, isterse ışığını diğer bir ışıklı nesneden alsın her kaynaktan çıkan bütün ışıkların doğrusal çizgilerde yayıldığını belirlemiştir. Gözün yapısını, görmenin mahiyetini ve görme bozukluklarının sebebini bugünkü bilgilere çok yakın şekilde açıklamıştır. Onun görme konusundaki en büyük başarısı, öncelikle ışığın gözden çıktığını savunan gözişin kuramını yıkıp ışığın nesneden geldiğini kanıtlamasıdır. Böylece görmenin hem fiziksel olduğunu hem de nesneden göze ulaşan ışınlar aracılığıyla oluştuğunu matematiksel ispatlarla ortaya koymuştur. Yansıma (catoptrics) konusunda, kendinden ışıklı ve ışıklandırılmış nesnelerin ışıklarının, yani birincil ve ikincil ışık kaynaklarının yaydıkları ışıkların düz, küresel, silindirik ve konik aynalardan yansımalarını deneyler yaparak incelemiş ve kanunlarını geometrik yoldan ispat etmiştir. Özellikle yansımanın nedensel analiziyle ilgili çalışması konuya yeni bir yaklaşım getirmesi

bakımından önemlidir. Yansımanın birinci temel kanunu, yansıma durumunda gelme ve yansıma açılarının (şekildeki a açıları) eşit olduğunu belirtir. İbnü'l-Heyssem, bu kanunun kanıtlanmasını önceki yaklaşımlardan çok farklı biçimde ele almıştır. İzlediği yöntem, gelen ve yansıyan ışıklara etki ettiği düşünülen kuvvetleri veya birleşenleri göz önünde tutan bugünkü hızlar dörtgeni yöntemidir. Ona göre ışık çok yüksek bir hızla hareket eder ve ayna yüzeyine ulaştığında ne orada durabilir ne de içine işleyebilir; dolayısıyla hâlâ orijinal hareketin yapı ve gücüne sahip olduğundan aynı eğim derecesiyle yansyarak yoluna devam eder. İbnü'l-Heyssem'in teorileri bilim dünyasında çok etkili olmuş ve kendisi Doğu'da ve Batı'da XVII. yüzyıla kadar optikte otorite kabul edilmiştir. Onun bu başarısının altında yatan en önemli husus kendisinden önceki bilim adamlarının düştükleri yanlışlara düşmemesi, yani bir teoriyi kabul edip diğerini çürütmek yerine orijinal fikirler üretmeye çalışmasıdır.

51. İbni Sina

İbn-i Sina'nın tam adı Ebu Ali el-Hüseyin ibni Abdullah ibn-i Sina el-Belhi'dir. Samanoğulları sarayı maliye kâtiplerinden ve saygın bir bilim adamı Abdullah Bin Sina'nın oğlu olan İbn-i Sina, Batı'da "Avicenna" adıyla tanınır. 980 yılında günümüz Özbekistanında yer alan Buhara yakınlarındaki Afşana kentinde doğdu. Yalnız doğuda değil, ortaçağ Avrupa'sında da en büyük tıp bilgini sayılan İranlı Müslüman bir bilgin ve düşündürüdür. Olağanüstü bir zekâ sahibi olduğu için daha 10 yaşındayken Kur'an-ı Kerim'i ezberledi. İbn-i Sina, Kuşyar isimli bir hekimin yanında tıp eğitimi aldı. Buhara'da babasından ve döneminin ünlü bilginlerinden özel ders ve iyi bir eğitim aldı. Olağanüstü hafızası ve zekâsı da bu konuda ona çok yardımcı oldu. Felsefe, edebiyat, matematik, tıp gibi çeşitli alanlarda engin bir bilgi birikimine ulaştı. 16 yaşında tıba döndü ve bu konudaki bilgileri öğrenmekle kalmayıp yeni tedaviler de geliştirdi. 19 yaşında doktor ünvanı elde etti ve ücret almaksızın hastaları tedaviye başladı. Samani Hükümdarı Nuh bin Mansur'un hastalığını iyileştirmesi üzerine, Buhara'daki olağanüstü zengin kitaplıktan dilediği gibi yararlanmasına izin verildi. Burada bulup okuduğu kitaplar, bilgisinin daha da derinleşmesine ve düşüncelerinin gelişmesine büyük katkıda bulundu. 21 yaşına geldiğinde dönemin en büyük hekimlerinden biri sayılıyordu. İbni Sînâ, çoğu fizik, astronomi ve felsefeyle ilgili olarak 150 civarında eser yazdı. Farsça olan birkaçı dışında bunların hepsi Arapça'dır. Bilhassa tıp ilmine dair araştırmaları son derece orijinal ve doğrudur. Bu yüzden doğu ve batı hekimliğine kelimenin tam anlamıyla, 600 yıl hükmetmiştir. Başlıca eserleri: el-Kanun fi't-Tıb, ("Hekimlik Yasası"); Kitabü'l-Necat, ("Kurtuluş Kitabı"); Risale fi-İlmü'l-Ahlak, ("Ahlak Konusunda Kitapçık"); İşarat ve'l-Tembihat, ("Belirtiler ve Uyarılar"); Kitabü's-Şifa, ("Sağlık Kitabı").

52. İhsan Sıtkı Yener

(1925, Afyon - 2 Eylül 2016, İstanbul), Türk öğretmen ve eğitimci, F klavyenin mucidi, Uluslararası Bilgi İşlem ve İletişim Federasyonu (INTERSTENO) Türkiye Temsilciliği Onursal Başkanıdır. Liseyi 1942 yılında İzmir Ticaret Lisesi'nde bitirdi. Ortaokul yıllarında daktiloda on parmak yazı yazmaya başlayan İhsan Sıtkı Yener, 1940'lı yıllardan itibaren standart klavye hususunda çalışmaya başladı. Yüksek öğrenimini 1946 yılında İstanbul'da Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde tamamladı. Aynı yıl Sultanahmet Lisesi'nde daktilografi öğretmenliği yaptı. Yüksek Lisans için ABD'ye giderek, New York Üniversitesi'nde "Ölçme ve Değerlendirme" konusunda master yaptı ve aynı yıl doktorasını tamamladı. Yener, 1946 yılında öğretmenliğe başladığı sırada, Türk dilinin özelliklerine göre yapılmış bir daktilo klavyesi icat etme çalışmalarına başladı. "On parmak için ideal Türk Klavyesi"ni 1955 yılında kabul ettirdi ve 1974 yılında tüm daktiloların F klavye olmasını sağladı. Sayısız öğrenci yetiştiren İhsan Sıtkı Yener, 2 Eylül 2016 günü evinde vefat etti ve Ayazağa Mezarlığı'na defnedildi.

52. İsmail Akbay

(17 Ekim 1930, Mudanya - 26 Temmuz 2003; Huntsville, Alabama, ABD), Türk bilim insanı. NASA'da çalışan ilk Türk mühendistir. 17 Ekim 1930 yılında Mudanya'nın Zeytinbağı(Tirilye) nahiyesinde doğdu. Ortaöğretiminde ve Haydarpaşa Lisesi'nde tamamlayan İsmail Akbay, üniversite eğitimi için ABD'ye gitti ve 1956 yılında Tennessee Üniversitesi'nden fizik mühendisi olarak mezun oldu. Ünlü roket bilimci Dr. Wernher Von Braun, İsmail Akbay'ı Marshall Uzay Merkezi'nde Apollo Saturn V-S1C roketinin F1 motoru entegrasyon çalışmalarını sürdürecektir. Akbay aynı zamanda Apollo - Soyuz Test Projesi'nde Saturn 1B/H-1 motor entegrasyon çalışmalarında da öncülük etmiştir. İsmail Akbay 1963-1975 yılları arasında NASA'da yönetim kademelerinde görev yapmıştır.

İsmail Akbay, NASA deneyiminden sonra uzay teknolojilerinin Amerikan uzay sektörüne transferi ve diğer federal bütçeli teknolojilerin ticarileştirilmesi alanında çalışmıştır. Uzay Kampı Türkiye düşüncesinin ilk temellerini atmıştır. İsmail Akbay, Uzay Kampı Türkiye'nin Haziran 2000'deki açılış törenine katılıp kampın sonraki gelişim ve ilerlemelerini takip ederek, 2003 yılı Temmuz ayındaki zamansız ölümüne kadar Uzay Kampı Türkiye'nin en büyük destekçisi olmuştur.

İsmail Akbay, NASA’da 31 yıllık çalışma hayatı süresince elde ettiği başarılarla Amerikan uzay araştırmalarının öncüleri arasında yer almıştır. 1969’da insanoğlunun ilk kez Ay’a ayak basmasından sonra Türkiye’de yayımlanan gazeteler İsmail Akbay’dan söz ederken onu “İnsanoğlunun Ay’a Ayak Basmasında Katkısı Olan Türk” diye tanıtmışlardır.

53. Jale İnan

Jale İnan (1914 – 2001) (Prof. Dr., Arkeoloji) Türkiye’nin ilk kadın arkeoloğudur. Uzun yıllar devam eden programlı kazılarla Perge ve Side antik kentlerinin gün ışığına çıkarılmasına ve ortaya çıkartılan tarihi eserlerin sergilenmesi için Antalya ve Side müzelerinin kurulmasına katkı sağladı. Yayınladığı kitaplar Anadolu’nun Roma ve Erken Bizans dönemi hakkında çok önemli başvuru eserleri arasına girdi.

54. Kadızâde-i Rûmî

Kadızâde-i Rûmî (yak. 1364, Bursa, Osmanlı Devleti – 1436, Semerkant, Timur İmparatorluğu) asıl adı *Selahaddin Musa*,

Orta Çağ’ın ünlü Türk matematik ve astronomi bilgini. Osmanlı Devleti’nde yetişmiş bir bilim insanı olan Kadızade, eğitimini tamamlamak için gittiği Timur İmparatorluğu’nda Uluğ Bey’e hocalık ve yol göstericilik yapmış; Uluğ Bey’in Astronomi Cetvellerinin hazırlanmasında büyük hizmeti geçmiştir. Uluğ Bey Medresesi’nde Ali Kuşçu ve Fethullah Şirvani’yi yetiştirmiştir.

En önemli astronomi faaliyeti, müşterek bir eser olan "*Zic-i Uluğ Bey*" adlı esere katkılarıdır. Eser ölümünün ertesi yılında yayımlanmıştır.

Matematik alanındaki en orijinal çalışması ise Gıyaseddin Cemşid’in bir derecelik yayın sinüsünün hesaplanması için geliştirdiği cebir yöntemini genişletip basitleştirmesidir. Geliştirdiği yöntem, birkaç adımda öngörülen doğruluğa ulaştığından çağının ötesinde modern bir yaklaşımı sergiler.^[3]

Kadızade Rumi, yetiştirdiği öğrencilere Osmanlı ülkesine gitmeleri için telkinde bulunmuş; onun yönlendirmesiyle Anadolu’ya giden Ali Kuşçu ve Fethullah eş-Şirvani Semerkant matematik-astronomi okulunun birikimlerini Anadolu’ya getirmiştir.^[2]

1436’da Semerkant’ta öldü. Timur ailesinin Şah Zinde türbesine defnedildi.

55.Kamile Şevki Mutlu

(1906 – 1987) (Prof. Dr., Tıp, Patoloji) Türkiye'nin ilk kadın patoloji uzmanı ve ilk kadın tıp profesörüdür. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinin kurucularındandır. 1934'te böbreküstü bezi medulla bölgesindeki kromaffin hücrelerinin sitoplazmalarındaki özel kromaffin granüllerini ortaya çıkaran yeni bir teknik geliştirdi. Bu teknik Şevki Metodu olarak literatüre geçti. Türkiye'nin ilk elektron mikroskobu laboratuvarı 1954 yılında onun yönetiminde bulunan Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Kürsüsünde açıldı. 1994'te TÜBİTAK Hizmet Ödülü'nü aldı.

56. Kâşgarlı Mahmud

Kaşgarlı Mahmud 1008 yılında Karahanlı devletinin şehri olan Kaşgar şehrinde dünyaya gelmiştir. Karahanlı soyundan gelmektedir. Yaşamış olduğu döneme damga vurucu eserler ortaya koymuştur. 11. yüzyılda yaşamış olan Kaşgarlı Mahmud bu dönemde dil bilimleri ile uğraşmıştır. Babasının ismi Muhammed annesinin ismi ise Rabiya'dır. Kaşgarlı Mahmud yaşamı boyunca ortaya koyduğu eserleri ile ünlenmiştir. Kaşgarlı Mahmud'un eserleri;

Divanu Lügati-t Türk: En değerli ve en bilinen eserlerinden bir tanesidir. Araplara Türkçeyi sevdirmek ve Türk dilini öğretmek amacı ile Kaşgarlı Mahmud tarafından yazılmış bir eserdir. Tarihteki ilk Türkçe sözlük olarak da bilinmektedir. Divanu Lügati-t Türk içerisinde hem Türkçe hem de Arapça sözcükler yer almaktadır. Türk dünyasında ki en eski sözlüklerdendir. Kitabı Cevahir-ün Nahv Lügati-t Türk: Kaşgarlı Mahmud'un bir diğer eseridir. Karahanlı Türkçesi ile yazılmış olan bu eser Türk dilinin en eski kitaplarından bir tanesidir. Kitabın orijinal hali günümüzde bulunmamaktadır.

57.Meral Beksaç

(1956 –) (Prof. Dr., Tıp, İç Hastalıkları ve Hematoloji) 1994 yılından başlayarak ülkemizde ilk defa kordon kanı kök hücrelerinin insan kullanımına girmesi, ilk kordon kanı nakli (1995), ilk akraba dışı kordon kanı nakli ve ilk-tek uluslararası akreditasyonu olan (FACT/NETCORD) Akraba Dışı Kordon Kanı Bankasını kurdu. Kalıntı hastalık ölçümünün tedavide gerekliliği konusunda ülkemizde öncül rol oynadı. Bu konuda yaptığı çalışmalardan dolayı ödüller aldı.

58. Mete Atatüre

(d. 19 Şubat 1975, Kayseri), Türk fizikçi ve akademisyen.

Cavendish Laboratuvarı olarak da bilinen Cambridge Üniversitesi Fizik bölümünün bölüm başkanı ve Kuantum Optik Malzemeler ve Sistemler (QOMS) grubunu yaklaşık 30 doktora

öğrencisi ve araştırma personeliyle yönetmektedir. Aynı zamanda Nu Quantum Ltd.'nin kurucu ortağı ve CSO'sudur.^[3] Kuantum fiziği alanında, ışığın doğası üzerine çalışmalar yapmaktadır. Anne ve baba tarafı göçmen bir ailenin çocuğu olarak 1975 yılında babasının görevi nedeniyle buldukları Kayseri'de doğdu. Babası Süha asker, annesi Huriye ressamdır. Ortaöğrenimini Ankara Gazi Anadolu Lisesinde (1992), yüksek öğrenimini Bilkent Üniversitesi Fizik bölümünde tamamladı (1996). Boston Üniversitesi Kuantum Görüntüleme Laboratuvarında doktora yaptı.

2002-2007 yılları arasında Zürih Federal Teknoloji Enstitüsü Kuantum Fotonik Grubu'nda Ataç İmamoğlu ile çalıştı. 2007'de Cambridge Üniversitesi, Cavendish Laboratuvarında öğretim üyesi olarak çalışmaya başladı. Cambridge Üniversitesinde kurduğu araştırma grubuyla beraber kuantum fiziği ve geleceğin teknolojileri üzerine çalışan Atatüre, 2011 yılında doçentlik unvanını kazandı.

Atatüre, 2010-2015 yılları arasında da Çin Bilim Akademisi'nin Seçkin Davetliler Programı dahilinde bilimsel danışmanlık yapmıştır. İngiltere'de Institute of Physics (Fizik Enstitüsü), Türkiye'de Bilim Akademisi üyesidir

59. Mimar Sinan

Mimar Sinân Âğâ veya Koca Mi'mâr diye de anılan Sinan, Kanuni Sultan Süleyman dahil üç büyük Osmanlı padişahı döneminde yaşamış, dünyanın en büyük mimar ve yapı sanatçılarından. Mimar Sinan'ın, 1490'da Kayseri'nin Ağırnas köyünde dünyaya geldiği rivayet edilir.

Osmanlı'nın en güçlü çağında yaşayan ve Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat olmak üzere, üç padişah döneminde mimarbaşılık eden Mimar Sinan, imparatorluğun gücünü simgeleyen mimarlık başarılarının tasarlanıp uygulanmasında en büyük rolün sahibidir.

Mimar Sinan'ın, Mimarbaşılığa getirilmeden evvel yaptığı üç eser dikkat çekicidir. Bunlar: Halep'te Hüsreviye Külliyesi, Gebze'de Çoban Mustafa Külliyesi ve İstanbul'da Hürrem Sultan için yapılan Haseki Külliyesidir.

Mimar Sinan'ın Mimarbaşı olduktan sonra verdiği üç büyük eser, onun sanatının gelişmesinin göstergesidir. Bunların birincisi İstanbul'daki Şehzade Camii ve külliyesidir. Mimar Sinan'ın bu eseri için çıraklık dönemi eseri denilir.

Süleymaniye Camii, Mimar Sinan'ın İstanbul'daki en muhteşem eseridir. Bu eser kendi söyleyişi ile kalfalık döneminde, 1550-1557 yılları arasında yapılmıştır.

Mimar Sinan'ın en büyük eseri ise, 86 yaşında yaptığı ve "ustalık eserim" diye belirttiği Edirne'deki Selimiye Camiidir (1575).

Mimar Sinan, Mimarbaşı olduğu sürece birbirinden çok değişik konularla da uğraşmıştır. Zaman zaman eskileri restore etmiştir. Bu konudaki en büyük çabalarını Ayasofya için harcamıştır. 1573'te Ayasofya'nın kubbesini onararak çevresine, takviyeli duvarlar yapmış ve eserin bu günlere sağlam olarak gelmesini sağlamıştır.

Mimar Sinan aynı zamanda bir şehircilik uzmanıdır. Yapacağı eserin, önce çevresini düzenlerdi. Eserlerini yapacağı seçiminde de büyük başarı göstermiş ve eserlerini, çevresine en uygun tarzda yerleştirmiştir.

Yaptığı eserlerin birçoğu İstanbul'da olan Mimar Sinan

84 cami, 52 mescit, 22 türbe,

57 medrese, 7 okul ve darülkurra,

17 imaret ve 3 darüşşifa,

7 suyolu kemeri, 8 köprü,

20 kervansaray, 35 köşk ve saray,

6 ambar ve mahzen,

48 hamam ve kaydı olmayanlarla beraber, üç yüz elliye aşkın yapının baş mimarlığını üstlenmiştir.

60.Muzaffer Şerif

1906 yılında İzmir'de dünyaya gelen Muzaffer Şerif, 1924 yılında İzmir Amerikan koleji, 1928 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe bölümü ve beraberinde Yüksek Muallim Mektebi'nden mezun oldu. 1929 yılında da psikoloji öğrenimi için ABD'ye gitti. Bir dönem kısa aralıklarla Almanya ve Fransa'da dersler verdikten sonra 1937'de Gazi Eğitim Enstitüsü'ne geri döndü. İki yıl sonra Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde psikoloji doçenti olarak görev almaya başladı.

Sınırların Ötesinde Bir Psikolog

- Muzaffer Şerif, Amerika Birleşik Devletleri'nden (Harvard ve Columbia Üniversiteleri) uzmanlık ve doktora derecelerini alan ilk Türk akademisyendir.
- 1939 – 1945 yılları arasında Ankara Üniversitesi Felsefe Bölümü Psikoloji Kürsüsünün başkanlığını yapan Muzaffer Şerif'i, Cumhuriyet Türkiye'sindeki Psikoloji kurucularından biri olarak tanımlamak hatalı olmayacaktır.

- Tüm dünyada sosyal psikolojinin kurucularından biri olarak kabul edilen Muzaffer Şerif'in deney ve kuramı birleştiren yaptığı çalışmalar günümüzde değerini halen korumaktadır.
- Ünlü deneyleri; Otokinetik etki deneyi ve Robers Cave deneyidir.
- Dünyaca ünlü Survivor yarışması, Robers Cave deneyinden esinlenilmiştir.

61. Mümtaz Turhan

(d. 1908 Horasan Köyü, Erzurum - ö. 1 Ocak 1969, İstanbul),

Türk sosyal psikolog ve akademisyen. Türkiye'de deneysel psikoloji çalışmalarını başlatmış ve sosyal psikoloji alanında çalışmalar yapmıştır. Lâle Devri'nden Meşrutiyet döneminin sonuna kadar büyük şehirlerde meydana gelen kültür değişmelerini inceleyen "*Kültür Değişmeleri*" adlı kitabı en ünlü eseridir.

Mümtaz Turhan, Türk sosyal psikolog ve akademisyen. Türkiye'de deneysel psikoloji çalışmalarını başlatmış ve sosyal psikoloji alanında çalışmalar yapmıştır. Lâle Devri'nden Meşrutiyet döneminin sonuna kadar büyük şehirlerde meydana gelen kültür değişmelerini inceleyen "*Kültür Değişmeleri*" adlı kitabı en ünlü eseridir

62. Naşide Gözde Durmuş

(1985 –) (Dr., Tıbbi Moleküler Biyoloji ve Genetik) Nano ve mikro teknolojilerin kanser ve antibiyotik direnci gibi dünyayı tehdit eden sağlık problemleri üzerine uygulamaları alanında araştırmalar yapıyor. Hücrelerin manyetik özelliklerinden faydalanarak hastalıklı hücreleri tespit edebilen bir cihaz üzerinde çalışıyor. 2015 yılında MIT Technology Review dergisinin her sene seçtiği “35 Yaş Altı Yenilikçiler Listesi”nde yer aldı. İnsan Genom Projesi'nin yürütücülerinden biri olan Prof. Ronald W. Davis ile beraber araştırmalarını Stanford Üniversitesi Genom Teknoloji Merkezinde sürdürüyor.

63. Prof. Dr. Oktay Sinanoğlu (1935-2015)

Kimya, moleküler biyofizik ve biyokimya alanlarında önemli buluşlara imza atan Türk bilim insanı. Oktay Sinanoğlu, 25 Şubat 1935 tarihinde babası Başkonsolos Nüzhet Haşim Sinanoğlu'nun görevli bulunduğu İtalya'nın Bari şehrinde doğdu. Bugünkü ismiyle TED Koleji olan Ankara Yenışehir Lisesini 1953 yılında birincilikle bitiren Oktay Sinanoğlu, okulun bursuyla Kimya Mühendisliği okumak üzere ABD'ye gitti. 1956'da Kaliforniya Üniversitesi (Berkeley), 1957'de Massachusetts Teknoloji Enstitüsünden mezuniyetini takiben, dünyanın en saygın ödülllerinden “Alfred Sloan Prize” ile onurlandırıldı. 1960'ta, Yale Üniversitesinin üçyüz

yıllık tarihinde en genç profesör oldu. 1964 senesinde Yale Üniversitesinde Teorik Kimya Bölümünü kurdu. "Atom ve Moleküllerin Çoklu Elektron Kuramı" (1961), "Çözgeniter Kuramı"(1964), "Mikrotermodinamik" (1974) ve "Değerlik Kabuğu Etkileşim Kuramı" (1983) ile bilim tarihinde çığır açan buluşlara imza attı. Nobel'e iki kez aday gösterilen ilk Türk bilim adamı oldu. Amerikan Bilim ve Sanat Akademisinin ilk Türk üyesidir

64. Ordal Demokan

(13 Ocak 1946, İstanbul - 29 Ekim 2004, Ankara) Türk fizikçi ve akademisyen.

Türkiye'de plazma fiziğinin öncü isimlerinden. ODTÜ Fizik Bölümü Plazma Fiziği Laboratuvarı kurucusu ve ODTÜ fizik bölümü merhum öğretim üyesi. Araştırma ilgi alanı "Işın-Parçacık Etkileşimi"dir.

13 Ocak 1946 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. 1962 yılında TED Ankara Koleji'nden mezun oldu ve ardından Orta Doğu Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği bölümünde 1966'da lisans ve 1967'de yüksek lisans eğitimini tamamladı. 1964 ve 1967 yılları arasında TÜBİTAK bursiyeri olarak seçildi. 1967-1969 tarihleri arasında Fulbright ve Iowa Üniversitesi eğitim burslarına layık görüldü ve 1970 yılında Iowa Üniversitesi'nde doktora (PhD) çalışmasını tamamladı. Eylül 1970'te Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fizik bölümünde yardımcı doçent olarak çalışmaya başladı. Ordal Demokan, 1972'de ODTÜ'de Plazma Fiziği Laboratuvarını kurarak Plazma Fiziği çalışmalarının öncüsü olmuştur. 1976 yılında Doçent unvanını almıştır. 1978-1979 yılları arasında TAEK (Türkiye Atom Enerjisi Kurumu) plazma ve lazer bölümü müdürlüğünü üstlenmiştir.

1979-1981 yılları arasında Jülich Araştırma Merkezi Plazma Fiziği bölümünde misafir araştırmacı olarak bulunmuş ve TEXTOR Tokamak deneyi üzerinde çalışmıştır. 1982 yılında yeni kurulan Gazi Üniversitesi'ne dönmüştür ve 1982-1983 yılları arasında Teknik Eğitim Fakültesinde çalışmıştır. 1983 yılında Elektrik ve Elektronik Mühendisliğinde bölüm başkanlığı yapmıştır. 1984 yılında tekrar Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fizik Bölümüne dönmüştür ve 1984-1985 yıllarında bölüm başkan yardımcılığı yapmıştır.

65. Osman Nuri Eralp

(1876 - 1940, İstanbul), Türk bakteriolog ve veteriner hekimdir.

Tahsilini İstanbul'da Mekteb-i Tıbbiye-i Mülkiyeyi (Sivil tıp fakültesini) bitirdikten sonra Paris Sorbonne ve Institut Pasteur'de tamamlamıştır.

Osman Nuri Eralp bakteriyoloji ve viroloji üzerine önemli araştırmalar yapmış bir bilim insanıdır. Çalışmalarını özellikle: tüberküloz, tüberkülin, şarbon, sığır vebası, kolera, gonokok, frengi, sütte yaşayan ve sütle bulaşan bütün mikroorganizmalar ve diğerkonular kapsamaktadır.

Her âlemin kendine özgü, kendi doğal şartlarına göre oluşmuş canlısı, canlı yaratığı vardır.

Türkiye'nin ilk bilim kurgu eseri olduğu tahmin edilen "*Başka Dünyalarda Canlı Mahlukat Var mıdır?*" adlı Osmanlıca yayınlanan kitabının günümüz Türkçesi ile basımı da bulunmaktadır.

1908 - 1921 seneleri arasında "İlm-i Ensaç adı altında anabilim dalında İstanbul ve Ankara Üniversitelerinde Histoloji ve Embriyoloji dersleri vermiştir.

66. Ömer Hayyam

Asıl adı, Giyaseddin Ebu'l Feth Ömer İbni İbrahim el-Hayyam'dır. Ömer Hayyam, İran ve doğu edebiyatında [rubai](#) türünün kurucusudur. Batı ülkelerinde adına birçok dernek kurulmuş, rubaileri bütün batı dillerine çevrilmiştir. Matematik, fizik, astronomi ve tıp alanlarında birçok icadı ve önemli eseri bulunmaktadır. İbn-i Sina'dan sonra Doğu'nun yetiştirdiği en büyük bilgin olarak kabul edilmiştir.

18 Mayıs 1048'de İran'ın Nişabur kentinde doğdu. Ömer Hayyam, bir çadırcının oğluydu. Bu yüzden acem dilinde çadırcı anlamına gelen soyadını babasının mesleğinden aldı. Ömer Hayyam, yaşadığı dönemde daha çok bilgin olarak ün kazandı.

Hayyam, fizik, metafizik, matematik, astronomi ve şiir alanlarında değişik eserler yazdı. Yazdığı bilimsel içerikli kitaplar arasında İbni Sina'nın Temcid (Yücelme) adlı eserinin yorum ve tercümesi, Cebir ve Geometri Üzerine, Fiziksel Bilimler Alanında Bir Özet, Varlıkla İlgili Bilgi Özeti, Oluş ve Görüşler, Bilgelikler Ölçüsü, Akıllar Bahçesi yer aldı. En büyük eseri Cebir Risalesi'ydi. Matematik bilgisi ve yeteneği zamanın çok ötesinde olan Ömer Hayyam denklemlerle ilgili başarılı çalışmalar yaptı. Bunun yanı sıra, binom açılımını ve bu açılımdaki katsayıları da bulan ilk kişiydi.

Ömer Hayyam'ın edebiyat tarihindeki yerini belirleyen, sonraki yüzyıllarda da İslam dünyasının en büyük şairlerinden biri olarak anılmasına neden olan, yazdığı rubailerdi. Ömer Hayyam, İran ve doğu edebiyatında rubai türünün kurucusuydu. O günlerden bugüne dilden dile dolaşarak gelen sayısının iki yüz kadar olduğu tahmin edilen rubaileri, sonraki çağlara da damgasını vuran eserler oldu. Şiirlerinde zamanının haksızlıklarını ve saçmalıklarını ince ve

alaycı bir dille yerdı. Dörtlüklerinin konusunu aşk, şarap, dünya, insan hayatı ve yaşama sevinci gibi temalardan seçti. İnsan hayatının ana dokularına felsefi bir gözle baktı.

“Horasan’ın yıldızı; İran’ın ve Irak’ın dahisi, feylesofların prensi Ömer” şeklinde anıldı.

67. Özlem Türeci

(Prof. Dr., Tıp, Onkoloji) Dünyanın önde gelen kanser araştırmacılarından. Araştırmalarının odak noktası, hematolojik olmayan kanserler için immünoterapötik ilaç hedeflerinin tanımlanması, antikör geliştirilmesi ve aşı bazlı tedavilerin belirlenmesidir. Tümör antijenlerinin karakterizasyonu için SEREX (Serological Analysis of Expression cDNA Libraries) teknolojisini geliştirdi. Çalışmalarına Almanya’da devam ediyor.

68. Paris Pişmiş

(1912 – 1999) (Prof. Dr., Matematik ve Astronomi) İstanbul Üniversitesi Matematik Bölümünü bitiren ilk kadındı. Yıldız kümeleri, galaksilerin spiral yapısının oluşumu ve galaksilerin dönmesi konularında çalıştı. Meksika, Pueblo’da yeni kurulan Tonantzinla Gözlemevinin kuruluşunda bulundu. Meksika’nın ilk astronomlarının yetişmesinde emeği geçmiş bir bilim insanıdır. 1965’te yeni yıldız kümeleri keşfetti. 23 tane yıldız kümesi onun isminden ötürü “PIS” adıyla anılır. 1969 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesinde altı ay boyunca ziyaretçi araştırmacı olarak görev yaptı. Türkiye’ye sık sık gelerek Ege Üniversitesi Astronomi Topluluğunun kurulmasında da rol aldı.

69. Piri Reis

Piri Reis, 1465 doğumlu, Amerika’yı gösteren Dünya haritaları ve Kitab-ı Bahriye adlı denizcilik kitabıyla tanınan, Osmanlı denizcisi, kaptanı ve kartografi. 1465 yılında Karaman’da, Hacı Ali Mehmed’in oğlu ve Türk denizciliği ekolünün ustası olarak bilinen, Karaman’lı Kemal Reis’in yeğeni olarak dünyaya gelen Piri Reis’in asıl adı, Muhiddin’dir.

1499 - 1502 yıllarında Osmanlı Donanması’nın, Venedik Donanması’na karşı sağlamaya çalıştığı deniz kontrolü mücadelesinde, Osmanlı gemi komutanlığı görevini üstlenen Piri Reis, Akdeniz’de yaptığı seyirler sırasında gördüğü yerleri ve başından geçenleri, daha sonradan Kitab-ı Bahriye adıyla kaleme alacağı ve dünya denizciliğinin ilk kılavuz kitabı olma özelliğini taşıyacak olan kitabının taslağı olarak yazdı. 1511’de amcasının ölümünün ardından, bir süre için açık denizlere açılmayan ve Gelibolu’ya yerleşerek burada, 1513 tarihli ilk dünya haritasını çizen Piri Reis, bu haritasında Atlas Okyanusu, İber Yarımadası, Afrika’nın batısı ile yeni dünya Amerika’nın doğu kıyılarını kapsayan haritayı çizdi. Orijinal çizimin elde bulunan üçte birlik

parçasına, dünya çapında önem kazandıran, Kristof Kolomb'un 1498'de çizdiği ve hala bulunamamış olan Amerika haritasındaki bilgileri kapsamaktadır. Piri Reis bu haritayı, 1517'deki Mısır seferi sırasında, dönemin padişahı Yavuz Sultan Selim'e sundu. Piri Reis seferin ardından, tuttuğu notlardan yararlanarak Bahriye için bir kitap yapmak amacıyla Gelibolu'ya dönen Piri Reis, düzenlediği denizcilik notlarını, 1521'de, Kitab-ı Bahriye'de bir araya getirdi.

Osmanlı Donanması'ndaki son yıllarını güney sularında devlet için çalışarak geçiren Piri Reis, bu dönemde, Hint Kaptanlığı yaptı, Umman Denizi, Kızıl Deniz ve Basra Körfezi'ndeki deniz görevlerinde bulundu.

70. Prof. Dr. Gazi Yaşargil

(d. 6 Temmuz 1925; Lice, Diyarbakır), Türk bilim insanı ve tıp hekimi.

Beyin ve sinir cerrahisi alanında uzmandır. Beyin cerrahisi pratiğinde, mikroskop kullanımının (mikrocerrahinin) hayata geçirilmesinde ve yaygınlaştırmasındaki katkılarıyla tanınır. 1999 yılında Amerikan Nörolojik Cerrahlar Kongresi'nde Neurosurgery Dergisi tarafından "*1950-2000 Yüzyılın Beyin Cerrahisi*" unvanı verilmiş ve Avrupa Nörolojik Cerrahlar Birliği onur madalyası ile onurlandırılmıştır.

71. Prof. Dr. Hande Özdinler

Dr. Hande Özdinler, Türk akademisyen. Moleküler biyoloji ve genetik alanındaki çalışmaları ile ALS hastalığı üzerine yaptığı araştırmalar ile tanınmıştır.

Boğaziçi Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik bölümünde eğitim almasının ardından doktora sonrası araştırmacı olarak ABD'ye yerleşti. ABD'de kardeşinin beyin ölümü sebebiyle hayatını kaybettiği haberini alınca, Türk profesör Reha Erzurumlu'nun da desteğiyle sinir bilim ve nöroloji alanlarına yöneldi. Harvard Üniversitesi'nde araştırmacı olarak çalıştı ve Chicago'da adının verildiği bir laboratuvarın kuruluşunda yer aldı.

Dr. Özdinler, Türkiye'de ALS araştırmalarının geliştirilmesi konusunda da çalıştı ve Türkiye'de 3 ALS araştırma laboratuvarının kurulmasına destek oldu. Aynı zamanda hayatını kaybeden ressam kardeşinden ilham alarak ebru alanında da çalıştı ve geliştirdiği 3 boyutlu bir teknik ile çeşitli sanat dergilerine konu oldu. Ayrıca ABD'de eşi ile sanat alanında bir vakfın kurulmasına öncü olarak çeşitli öğrencilere burs imkânı sağladı.

72. Prof. Dr. Murat Günel

Murat Günel (d. 1967), ABD, Yale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin Cerrahisi Damar Hastalıkları Bilim Dalı Başkanı ve Beyin Genetiği Programı Direktörü, Türk Amerikan Tıp Birliği Başkanıdır.

Lise eğitimini 1984 yılında Kadıköy Anadolu Lisesi'nde tamamladıktan sonra 1991'de İstanbul Tıp Fakültesi'nden Tıp Doktoru unvanını almıştır. Prof. Dr. Gazi Yaşargil'den sonra, "beyin cerrahisinin yeni dahisi" olarak tanınmaktadır.

73. Prof. Dr. Münci Kalayoğlu

Münci Kalayoğlu (d.1940, Ankara), Türk genel cerrah, karaciğer nakli yapan ilk Türk doktor.^[1] Organ nakli, özellikle de karaciğer nakli konusunda uzmanlaşmış ve tanınmış Dr. Kalayoğlu dünyanın en iyi cerrahlarından biri olarak kabul edilir.

Türkiye Bilimler Akademisi üyesi olan Kalayoğlu'nun ODTÜ, Ege Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi ve Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nden fahri doktorası vardır

74. Prof. Dr. Ömer Özkan

1988 yılında Ankara Cumhuriyet Lisesi'ni bitirmiştir. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 1995 yılında mezun olduktan sonra aynı üniversitede plastik ve rekonstrüktif cerrahi alanında ihtisasını tamamlamıştır.^[1] Akdeniz Üniversite'nde profesör olan Özkan, 2011 yılında liderlik yaptığı ekip ile Dünya'da kadavradan ilk rahim naklini gerçekleştirmiştir.^[2] 21 Ocak 2012 yılında yılında ise liderlik yaptığı ekip ile Türkiye'de ilk defa tüm yüz naklini gerçekleştirmiştir.

75. Prof. Dr Özlenen Özkan

Özlenen Özkan (d. 1978, Antalya), Türk tıp doktoru, plastik cerrah ve akademisyen. Ağustos 2020'den beri Akdeniz Üniversitesinin rektörlük görevini sürdürmektedir. Akdeniz Üniversitesinin ilk kadın rektörüdür. 2001 yılında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldu. Tıpta uzmanlık eğitimini Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Ana Bilim Dalı'nda 2008 yılında tamamlayan Özkan, 2010 yılında doçent oldu. Özkan, Türkiye'nin ilk yüz ve çift kol, dünyada kadavradan ilk rahim nakli gerçekleştiren ekipte yer aldı. Meslek hayatı boyunca dünyanın farklı ülkelerinde bilimsel toplantılarda konuşmacı olarak görev aldı. Özlenen Özkan'a Çin tarafından geliştirilen COVID-19'a yönelik inaktif aşının Faz-3 çalışmaları kapsamında Akdeniz Üniversitesindeki ilk gönüllü denek olarak 13 Kasım 2020 tarihinde aşı vuruldu.

76. Prof. Dr. Tayfun Aybek

Tayfun Aybek 1967 Eskişehir doğumludur. Cerrahpaşa Tıp Fakültesini 1990 yılında bitirmiştir. Almanyanın Frankfurt kentinde Johann Wolfgang Goethe Üniversitesinde Uzmanlık ve Doçentlik yapan Aybek, halen TOBB ETÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Bölümünde Bölüm Başkanı olarak çalışmaktadır. Toplam 168 vakada, göğüs kafesini hiç açmadan bypass ameliyatlarını gerçekleştirir. 1999 yılında, Minimal İnvaziv (Küçük Kesi) Kalp Cerrahisi alanında ameliyatlara başlar. Çok sayıda Minimal İnvaziv ve Robotik Cerrahi Kalp Ameliyatlarını gerçekleştirir.

77. Rahmi Güven

Prof. Dr. Rahmi Güven - Fizikçi ve matematikçi. 1948 yılında Karaman'da doğdu. Annesi Ümmühan Güven, babası doktor Ziya Güven'dir. Prof. Dr. Asuman Güven Aksoy ve Prof. Dr. Bilgehan Güven'in ağabeyidir. Rahmi Güven Gazi Mustafa Kemal Paşa İlkokulu'nda ve Konya Maarif Koleji'nde öğrenim gördü. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fizik Bölümü'nden 1970 yılında mezun oldu, aynı bölümde yüksek lisansını 1973, doktorasını 1976 yılında tamamladı; ODTÜ'de Cahit Arf'ın ve Feza Gürsey'in öğrencisi oldu. Güven'in uzmanlık alanı klasik ve kuantum gravitasyon (yerçekimi) teorileridir. "Einstein teorisinin kesin çözümleri, kara delikler, süpersimetrik kara delikler, süpergravitasyon teorileri, M-Teorisinin 5-zar çözümü ve Penrose limitinin süpersicim teorilerine genelleştirilmesi" üzerine çalışmalarıyla bilime katkıda bulundu.^[4] Rahmi Güven'in, 2020 Nobel Fizik Ödülü'nün sahibi olan Roger Penrose'un sicim teorisine katkıları üzerine önemli çalışmaları vardı. Bu alandaki katkıları "Penrose-Güven limiti" kavramını ortaya çıkardı.

78. Ratip Berker

Ratip Berker (d. 5 Haziran 1909, İstanbul - ö. 28 Ekim 1997),^[1] akışkanlar mekaniği alanındaki çalışmalarıyla tanınan uygulamalı mekanik ve matematikçi, Türk bilgini Ordinaryüs Profesör.

1909'da İstanbul'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Kadıköy Saint Joseph Lisesi'nde 1926 yılında tamamladı. Yüksek öğrenimini Fransa'nın Nancy ve Lille üniversitelerinde yaptı. 1933 üniversite reformundan sonra Riyâzî Mihanik Doçenti olarak İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'ne atandı. Daha sonra Maarif Vekâleti Ratip Berker'e profesörlük unvanı verilmesini uygun gördü. 968 yılı TÜBİTAK Bilim Ödülü'ne ve 1991 yılı TÜBİTAK Hizmet Ödülü'ne layık görülen *Ratip Berker*, 1975 yılında Hacettepe Üniversitesi ve 1980 yılında da İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından Fahri Doktor unvanı ile ödüllendirildi. Ayrıca, 1983 yılında Légion d'honneur subayı seçilmiştir.

79. Remziye Hisar (1902 – 1992) (Prof. Dr., Kimya) Türkiye’de çağdaş bilimin ve kimya mesleğinin ilk kadın öncülerindedir. Darülfünun’da fen bilimleri eğitimi alan ilk kadınlardandır ve Sorbonne Üniversitesinden doktora derecesiyle mezun olan ilk Türk kadındır. Ünlü fizikçi Feza Gürsey’in ve psikiyatrist Deha Gürsey’in annesidir. 1991’de TÜBİTAK Hizmet Ödülü aldı.

80. Reşit Süreyya Gürsey

Reşit Süreyya Gürsey (1889-1962), Türkiye'nin ilk radyologlarından biri olup aynı zamanda bir fizikçi ve edebiyatçıdır. I. Dünya Savaşı sırasında askerî doktor olarak görev yaptı. 1918 yılında Azerbaycan'a giderek fizik öğretmeni olarak çalışmaya başladı. Türk Kurtuluş Savaşı sırasında ülkeye döndü. Savaş sonrasında Ankara ve Niğde'de doktor olarak çalıştı. Ayrıca bir süre de Niğde'de fizik ve matematik öğretmenliği yaptı. Tıp uzmanlık eğitimi için yurt dışına çıktı. Radyoloji dalını seçti. Fransa'da Sorbonne Üniversitesi ve İngiltere'de Cambridge Üniversitesinde Marie Curie ve Joseph John Thomson gibi Nobel ödüllü hocalardan ders aldı. Türkiye'ye döndü ve Tokat ve Turhal'da çalıştı. Fakat o dönemde çok tehlikeli bir meslek olan röntgen uzmanlığından vazgeçip yarbay rütbesiyle Kuleli Askeri Lisesinde fizik öğretmenliğine atandı. 1935 yılında ise emekliye ayrılıp Almanya ve Avusturya'ya giderek fizik konusunda ihtisas yaptı. Nobel ödüllü Werner Heisenberg ve Erwin Schrödinger'den ders aldı. II. Dünya Savaşı sırasında ikinci askerliğini yapmak üzere yurda döndüyse de savaştan sonra Amerika Birleşik Devletleri'ne yerleşti ve 27 Ağustos 1962 tarihinde Amerika'da vefat etti.

81. Sabiha Rifat Gürayman

(1910 – 2003) (Yüksek İnşaat Mühendisi) Türkiye’nin ilk kadın inşaat mühendisidir. Anıtkabir’in inşaatında kontrol şefi olarak görev yaptı. Fenerbahçe Spor Kulübü’nün ilk kadın voleybolcusudur. Ankara’nın Beypazarı ilçesinde Kemer Köprüsü’nün inşaatında çalışması nedeniyle köprü yöre halkı tarafından “Kız Köprüsü” olarak isimlendirildi

82. Sabire Aydemir

(1910 – 1991) (Veteriner Hekim) Türkiye’nin ilk kadın veteriner hekimidir. 1937 yılında Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesinden mezun oldu. Ankara Refik Saydam Hıfzısıhha Enstitüsünde bakteriyoloji dalında çalışarak bakteriyoloji uzmanı unvanını elde etti. Bakteriyolog veteriner hekim olarak İstanbul Pendik Bakteriyoloji ve Araştırma Enstitüsü ve Ankara Etlik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsünde çalıştı.

83. Safiye Ali

(1894 – 1952) (Tıp Doktoru) Türkiye'nin ilk kadın tıp doktoru. İstanbul'da beş yıl doktorluk yaptı, ayrıca karşılıksız olarak anne-bebek-çocuk sağlığına önemli hizmetlerde bulundu. Ayrıca, Amerikan Koleji bünyesinde açılan ilk kız tıp okulunda jinekoloji ve obstetrik dersleri vererek kızlara tıp eğitimi veren ilk kadın öğretim üyesi olarak tarihe geçti.

84. Sait Akpınar

Sait Akpınar (d. 28 Mart 1913, İstanbul,^[1] ö. 11 Mayıs 2003), Türk fizikçi.

Türkiye'de deneysel fiziğin öncüsü olan bilim insanıdır. Uludağ'da Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun ilk kozmik ışın araştırmaları laboratuvarını kuran bilim insanı, 1979-83 yılları arasında Fizik Bölümü Başkanlığı görevi yapmıştır. 27 Aralık 1983 yılında TÜBİTAK Hizmet Ödülü aldı. TÜBİTAK'ın Gebze'deki Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü'ünde haftada bir gün danışmanlık yapmayı 1993'e kadar sürdürdü.

85.Selçuk Bayraktar

Selçuk Bayraktar (d. 7 Ekim 1979, İstanbul), Türk mühendistir. Türkiye'nin yerli üretim S/İHA sistemi Baykar Bayraktar TB2 ve ilk milli insansız savaş uçağı prototipi Bayraktar Kızılelma'nın mimarı, Baykar Yönetim Kurulu Başkanı / Teknoloji Lideri (CTO) ve T3 Vakfı Mütevelli Heyeti başkanıdır. Selçuk Bayraktar, bu çalışmalarının yanında kısa pistli gemilere iniş-kalkış yapabilecek Bayraktar TB3 SİHA ve Türkiye'nin ilk insansız savaş uçağı projesi olan Bayraktar KIZILELMA MİUS (Muharip İnsansız Uçak Sistemi) geliştirme projelerine liderlik etmektedir. Uzay teknolojilerine yönelik bir girişim de kuran Bayraktar, bu alanda da bir süredir yörünge transfer araçları ve uydu teknolojileri üzerinde çalışmaktadır.

Bunların yanında Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı'nın mütevelli heyeti başkanı ve kurucularındandır. Vakfın kuruluş amaçları dahilinde teknolojiye hevesli olan belirli yaş grubundaki insanları vakıfla birlikte araştırma yapmaya teşvik etti. Türkiye'de uzay alanında yapılan çalışmaları teşvik etmek amacıyla uzay festivali olan TEKNOFEST'i düzenlemiştir.

86. Sema Birler

(1965 –) (Prof. Dr., Veterinerlik, Klinik Bilimler) Türkiye'nin ilk klon kuzuları olan “Oyalı” ve “Zarife”nin klonlandığı projenin lideridir. Somatik hücre ve embriyonik klonlama çalışmalarını ülkemizde başarıyla gerçekleştiriyor. Ayrıca, veteriner dölerme ve suni tohumlama, reproduktif biyoteknoloji, gamet ve embriyo saklanması, embriyonik kök hücre

teknolojisi, transgenik hayvan üretimi, hayvanlarda in vitro üretim alanlarında da araştırmalar yapmaktadır. Ulusal ve uluslararası birçok ödölü ve projesi bulunuyor.

87. Semahat Geldiay

(1923 – 2002) (Prof. Dr., Zooloji) Böcek endokrinolojisi konulu araştırmalarıyla tanınır. Böcekler üstünde yaptığı deneyler, hayvan davranışlarını kontrol eden mekanizmanın temelinde, beyindeki nörosekresyon hücrelerinin bulunduğunu gösterdi. Alanında ilk olan bu çalışma, çok sayıda atıf aldı. Sonraki yıllarda da kendi alanında buluşlarını sürdürdü. 1975'te TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı. TÜBA Onur Üyesidir.

88.Sezen Arat

(1966 –) (Prof. Dr., Tarımsal Biyoteknoloji) Türkiye'nin ilk klon Anadolu Boz sığırları olan "Efe", "Ece" ve "Ecem"ın üretildiği projenin lideridir. Sayıları gittikçe azalan yerli sığır ırklarının klonlama teknolojisi ile üretilebilme olanaklarını araştırıyor. Ayrıca, reproduktif biyoteknoloji, embriyonik kök hücre teknolojisi, transgenik hayvan üretimi alanlarında da araştırmalar yapıyor. Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarımsal Biyoteknoloji Bölümünde çalışmalarına devam ediyor.

89. Şerif Mardin

Şerif Mardin (d. 1927, İstanbul - ö. 6 Eylül 2017, İstanbul), Türk sosyolog ve siyaset bilimcisiydi. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde 13 yıl hocalık yaptıktan sonra Boğaziçi Üniversitesi'nde İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'nin kurucu Dekanlığını ve Sosyoloji Bölümü Başkanlığı yaptı (1973). Daha sonra yaklaşık 13 sene Washington'daki American University'de İslam Araştırmaları Merkezi Başkanlığını yürüttü. Sonra Türkiye'ye Sabancı Üniversitesi'ne Tanzimat Dönemi Türk Düşüncesi hakkındaki çalışmalarını geliştirecek bir programın başına döndü. 2011 yılında Emeritus statüsü verilmiştir.

90. Takiyüddin

Osmanlı'nın en önemli astronomlarından olan Takiyüddin, 14 Haziran 1521 tarihinde Şam'da doğdu ve Mısır ve Şam'da yetişti. 1550 yılında İstanbul'a gelen Takiyüddin, 1577 yılında III. Murat'ın fermanıyla Tophane sırtlarında bir gözlemevi kurmuştur. Sinüs/tanjant hesaplarını tablolar halinde kullanıma sunmuş, 841'i Türkçe 1337 eser oluşturmuştur. Akıldışı söylentiler sonucu Tophane sırtlarındaki gözlemevi Padişah (III. Murat) emriyle yıkılmıştır. Yeni bir gözlemevi ancak 300 yıl sonra kurulmuş ancak bu sefer de 31 Mart ayaklanmasına kurban gitmiştir.

Kepler'in hocası Tycho Brahe ile aynı zamanda yaşamış ve yaklaşık aynı gözlemleri yapmıştır. Rasathane yıkıldığı için çalışmaları son bulmuştur. Diğer taraftan Kepler, Brahe'nin gözlemlerini kullanarak Kepler yasaları diye bilinen gezegenlerin dönüşleri ile ilgili yasaları keşfetmiştir. **Takiyüddin**, sinus, kosinus, tanjant ve kotanjantın tanımlarını vermiş, ispatlarını sergilemiş ve cetvellerini hazırlamıştır. Ekliptik ile ekvator arasındaki $23^{\circ} 27'$ lik açıyı, 1 dakika 40 saniye farkla $23^{\circ} 28' 40''$ şeklinde bularak o tarihte ilk kez gerçeğe en yakın ve doğru dereceyi hesaplamıştır. Ayrıca çok eskiden beri kullanılmakta olan altmışlık kesirlerin yerine ondalık kesirleri **Astronomi'de** ilk kez kullanmaya başlamıştır. Takiyüddin, bir astronom olarak optiğe ve ışığın doğasının incelenmesine çok aşinaydı. *Bu çalışmalardan Kitābi (Takīyüddīn'in Optik Kitabı veya Taqī al-Dīn's Book of Optics)* bir kitap doğdu . Çalışmalarının deneysel kanıtlara dayandığını ve daha önceki edebi eserlerle ilgili vardığı sonuçlarla hiçbir ilgisi olmadığını kaydetti ve araştırdığı fenomenlerin her birinde ışığın aynı olduğunu altını çizdi.

91. Uğur Şahin

Uğur Şahin (d. 19 Eylül 1965, İskenderun, Hatay), Türk-Alman immünolog, onkolog, akademisyen, bilim ve iş insanı. Mainz merkezli biyoteknoloji şirketi BioNTech'in kurucu ortağı ve CEO'su olan Şahin aynı zamanda Mainz Johannes Gutenberg Üniversitesi Tıp Merkezi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. Şahin ve eşi Özlem Türeci, 2019 yılında Çin'in Vuhan şehrinde ortaya çıkan ve tüm dünyaya yayılan koronavirüs salgınının etmeni SARS-CoV-2'ye karşı geliştirilen Pfizer-BioNTech COVID-19 aşısının geliştirildiğine dair haberlerin ardından uluslararası medyanın ilgi odağı oldu. Fransız LCI kanalı, Nobel Kimya ve Fizik Ödülü sahibi Pierre ve Marie Curie çiftine benzetilmiştir.

92. Uluğ Bey

Uluğ Bey, Timurlu hükümdarı, matematikçisi ve gök bilimcisi (Sultaniye/ Azerbaycan 1394 – Semerkant 1449). Timur'un torunudur. Babası Şahrüh tarafından 1409'da Maveräünnehr'in hakimliğine getirildi. Buhara'da medrese, Semerkant'ta medrese ve gözlem evi kurdu. 1447'de Şahrüh'un ölümünden sonra hükümdar oldu. Kendisi de döneminin ünlü bilim adamlarından sayılan Uluğ Bey, yaptırdığı medreselerde Kadızade-i Rumi, Rûmi, Kâşi ve Ali Kuşçu gibi bilim adamlarıyla birlikte ders verdi. *Zic-i Uluğ Bey* (Uluğ Bey Zayiçesi) 1437, adlı astronomi eserinin hazırlanmasını sağladı. Eski Yunanlıların ve Arapların gökyüzü gözlemleriyle ilgili eserlerini inceleyerek ve üzerlerinde düzeltmeler yaparak Ay ve yıldızların hareketlerini gösteren tablolar düzenledi. Uluğ Bey, Buhara'da medrese kurmuştur. Ayrıca Semerkant'ta da bir gözlemevi kurmuştur. Matematik sayesinde geliştirdiği teorilerle Astronomi alanında birçok

başarının oluşmasında etkili olmuştur. Ay ve Güneş hareketlerini ortaya koymuş ve diğer gezegenlerin hareketlerini de incelemiştir. Tarihteki en önemli bilim insanlarından biridir. Matematik ve Astronomi alanında kendini kanıtlamıştır. Döneminde bilimin gelişmesini ve yaygınlaşmasını sağlamıştır. Doğadaki ve evrendeki hareketliliği anlamlandırmaya çalışmıştır. Dönemin diğer meşhurlarından olan Ali Kuşçu ile ortak çalışmalar yapmıştır.

93. Vecihi Hürkuş

(6 Ocak 1896, İstanbul – 16 Temmuz 1969), Türk pilot, mühendis ve girişimcidir. Türk havacılık tarihinin en önemli isimlerinden biridir, Türkiye'nin ilk uçak tasarımcısı ve üreticisidir, Türkiye'nin ilk yerli uçağını üretmiştir. Vecihi Hürkuş, 6 Ocak 1896 tarihinde, İstanbul'da doğdu. Üç çocuklu bir ailenin ikinci çocuğu olan Hürkuş'un babası Gümrük Müfettişi Faham Bey annesi Zeliha Niyir Hanım'dı. Genç yaşta babasının vefatı üzerine annesi tarafından yetiştirildi. Tophane Sanat Okulu'nda güzel sanatlar eğitimi aldı. Gönüllü olarak Balkan Savaşı'na katılan Hürkuş, daha sonra I. Dünya Savaşı'nda, Bağdat cephesinde uçak mühendisi olarak görev yaptı. Kurtuluş Savaşı'na gönüllü olarak katılan Hürkuş, başarılı keşif uçuşlarının yanı sıra bir Yunan uçağını da düşürmeyi başardı. Daha sonra İzmir havaalanına inerek burayı işgalden kurtardı. Bu başarıları üzerine TBMM tarafından kendisine İstiklal Madalyası ve üç ayrı Tasdikname verildi.

94. Yıldız Yalçınlar

(1930 –) (Prof. Dr., Tıp, Beyin ve Sinir Cerrahisi) İlk Türk kadın beyin cerrahilerindendir. Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesinden mezun olduktan sonra ihtisası sırasında Cebeci'de Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroşirürji Bölümünün kuruluşunu başlattı. Sinir sistemi bozukluklarının mekanik müdahale yoluyla tedavisi alanında birçok başarılı çalışmaya imza attı.

95. Zekai Muammer Tunçman

Dr. Zekâi Muammer Tunçman (1895, İstanbul – 1980), Türk hekim, mikrobiyolog.

Türkiye'de mikrobiyolojinin kurucularındandır. Kuduz hastalığına karşı 1928 yılında başladığı ve bütün ömrü boyunca sürdürdüğü mücadelesi nedeniyle “*Türkiye'nin Pasteur'ü*” olarak anılır.

Dr. Zekai Muammer Tunçman, Türkiye'de modern mikrobiyolojinin öncülerinden. O, yaşamı boyunca halk sağlığına kanat germiş. Bir öncü, bir örgütçü ve bir bilim insanı olarak yalnızca Türkiye'de değil, dünyada da buluşlarıyla ilkler arasına adını yazdırmış. Dr. Tunçman, halkına karşı sorumluluk duygusuyla kendisine nerede ihtiyaç varsa oraya koşmuş. 1920 yılında

Anadolu'dan bir yazı gelir genç doktora ondan acil olarak yüz bin kişilik çiçek aşısı, kolera ve veba kültürleri temin etmesi istenmektedir. İşgalciler, Anadolu'ya kinin, aşı, serum, ilaç vb. gönderilmesini yasaklamışlardır. Dr. Tunçman, kolera ve veba kültürlerini İstanbul Bakteriyolojihanesi'nde hazırlar. Dışarıya çıkarılması yasaklanan çiçek aşısını laboratuvarından alır ve Anadolu'ya geçer. Kuvvay-ı Milliye'nin emrine girer. Kurtuluş Savaşı boyunca Kastamonu'da çalışır, binlerce aşı ve serum hazırlar. Cumhuriyet Devrimi'nin genç doktoru Tunçman, 1925 yılında Paris'e gönderilir. Pasteur Enstitüsü'nde kuduz hastalığı konusunda eğitim görür. Artık bundan sonraki yaşamı, bu ölümcül hastalıkla mücadele içinde geçmiştir.

96. Ziya Gökalp

Mehmet Ziya Gökalp (doğum adı Mehmed Ziya , 23 Mart 1876 - 25 Ekim 1924)

Türk sosyolog , yazar, şair ve siyasetçidir. Osmanlı İmparatorluğu'nda meşrutiyeti yeniden tesis eden 1908 Jön Türk Devrimi'nden sonra , hayatının geri kalanında kullanacağı Gökalp ("göksel kahraman") takma adını benimsedi. 1923 yılında Cumhuriyetin kuruluşu ile birlikte Ankara'ya gelen Ziya Gökalp, Maarif Vekâleti (Milli Eğitim Bakanlığı) Telif ve Tercüme Heyeti başkanı oldu. Batı ve Doğu klasiklerini tercüme faaliyetlerini başlattı. Liseler için müfredat hazırlanmasına öncülük etti, Talim ve Terbiye kurulunun ilk nüvesini oluşturdu. Lise ders kitaplarının hazırlanması için çalışmalara başladı. Bu amaçla kendisi de “Türk Medeniyeti Tarihi” adlı kitabın hazırladı. Liselere felsefe, içtimaiyat, derslerinin konulmasının sağladı.

1923 yılında İkinci devre Büyük Millet Meclisinde Diyarbakır mebusu olarak görev yapan Ziya Gökalp “Teşkilat-ı Esasiye” (anayasa) kanununu hazırlayan heyet başta olmak üzere, birçok heyette faaliyette bulundu. Gökalp, bu dönemde Etnografya Müzesinin kurulması kararının alınmasını sağladı. Ziya Gökalp, Türkiye'nin ilk sosyoloğu olmasının yanında, Türk milliyetçiliğinin, İttihat ve Terakki Fırkasının ve Türkiye Cumhuriyeti'nin önemli teorisyenlerindedir. Aynı zamanda da birçok reformun hayata geçirilmesi ve kanunun hazırlanmasında payı bulunmaktadır. 1917 yılında çıkarılan Hukuk-ı Aile Kararnamesi ile 1921 meclisinden kadınların mirastan pay almalarını sağlayan kanun onun eseridir.

97. Şevket Aziz Kansu

Şevket Aziz Kansu (1903, Edirne, Türkiye - 10 Nisan 1983, Ankara), Türk, tıp doktoru, antropolog, akademisyen, üniversite idarecisi.

Antropoloji biliminin Türkiye'deki kurumsallaşma sürecine katkı sağlamış bir bilim insanıdır. 1946 yılında yeniden yapılandırılıp kurulan Ankara Üniversitesi'nin kurucu rektörü oldu. 1962-1973 arasında Türk Tarih Kurumu başkanlığını üstlendi.

98. Tefik Remzi Kazancıgil

(1894, İstanbul – 19 Ocak 1969, İstanbul), Türk doktor ve bilim insanıdır. Kadın hastalıkları ve doğum konularının Türkiye’de geliştirilmesinde öncü olmuştur. 1894 yılında İstanbul’da dünyaya geldi. Babası Dr. Osman Remzi Bey, annesi Zahide Hanım’dır. Tıbbiye’yi bitirdikten sonra Almanya ve İsviçre’de kadın hastalıkları ve doğum konusunda ihtisas yaptı. 1924 yılında İstanbul’a döndü. Tıp bilimi dışında felsefe, tarih, sanat konuları ile ilgilendi. Kazancı Yokuşu’ndaki konağı, devrin aydınlarının sıklıkla buluştukları bir mekan oldu. Ülkenin tek doğum kadın kliniği olan İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi’nin Doğum Kadın Kliniği’ni 30 yıl boyunca yöneten Kazancıgil; çok sayıda kadın doğum uzmanı yetiştirdi. 146 adet bilimsel eser verdi. 1928 yılında Taksim’de özel bir doğumevi, 1956’da Nişantaşı’nda *Güzelbahçe Hastanesi* adlı bir hastane açtı. Güzelbahçe Hastanesi’ni 1965’e kadar yönetti. 1950 yılında ordinaryüs unvanını alan Kazancıgil, 1954 yılında Fransız devlet nişanı Légion d'honneur madalyası ile ödüllendirildi. 27 Mayıs Darbesi’nden sonra üniversiteden ihraç edilen 147 bilim insanı arasında yer aldı.

99. Zeki Velidi Togan

10 Aralık 1890 - 26 Temmuz 1970), Başkurt, Türk tarihçi, Türkolog, Başkurt devrimi ve bağımsızlık hareketi önderi. Asıl adı Ahmet Zeki’dir. Rusya’da iken Validov soyadını kullanmış, Türkiye’ye geldikten sonra Togan soyadını almıştır. "Togan" sözcüğü "doğan" sözcüğünün Başkurtça şeklidir. 1913 yılında Fergana’ya, 1914 yılında Buhara’ya araştırmalar yapmak için gönderildi. Fergana’da Yusuf Has Hacıp’in 11. yüzyıla ait Kutadgu Bilig adlı eserinin bir el yazması nüshasını buldu. Bu seyahat neticelerine ait hazırlamış olduğu raporlar başta Petersburg Arkeoloji Cemiyeti olmak üzere Kazan ve Taşkent Arkeoloji cemiyetleri mecmualarında yayınlandı. Bu arada Prof. Katanov’un şimdi İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsünün esas nüvesini teşkil edecek kitaplarının Türkiye’ye gönderilmesine vesile oldu.

100. Zeki Zeren

Osman Zeki Zeren (1900, İstanbul - 19 Kasım, 1973), Türk siyasetçidir.

1923’te Darülfünun Tıp Fakültesi’nden mezun oldu. Anatomist ve Cerrahi Mütahassısıdır. Çankırı ve Zonguldak Hastaneleri Başhekimliği ve Operatör Doktorluğu, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Doçentliği, Profesörlüğü ve Ordinaryüs Profesörlüğü, Milletlerarası Anatomist Birliği Üyeliği, İstanbul Üniversitesi Anatomi Enstitüsü Direktörlüğü, Yazarlık, TBMM 1.(XII) Dönem İstanbul Milletvekiliği yapmıştır. Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu Başkanlığı yapmıştır.